

2021.gada 19.jūnijs. Pēdējais izlaidums Bērzpils vidusskolā.

Edgars Gabranovs

Sestdien Bērzpils pagasta estrādē septiņi absolventi māja ar dievas Bērzpils vidusskolai. Pirmkārt, viņi ir pēdējais vidusskolas – 71. – izlaidums. Otrkārt, jaunajā mācību gadā skola darbu turpinās jau Bērzpils pamatskolas statusā.

Māsa Marija un Dinija Zdanovičas taujātas, kāds ir noskaņojums, atgādināja, ka ir liktenīgas jaunietes, jo pirms trīs gadiem pabeidza Krišjāņu skolu, kas pārstāja eksistēt. Nopietni runājot, absolventes atzina, ka sajūtas ir savādas: "Neticas, ka pienācis jau izlaidums. Tāpat pārdomas raisa fakts, ka no trim vidusskolas gadiem pusotru gadu mācījāties attālināti. Atzīmes arī nav zināmas, iespējams, tāpēc izpaliek gandarījums par paveikto, kāds tas varētu būt ne pandēmijas laikā." Lūgtas atklāt, kurp dosies mācīties tālāk, Marija un Dinija atturējās sniegt atbildi. "Uz Rīgas pusi," viņas piebilda. Jaunietes prognozēja, ka arī nākamais gads paies, mācoties neklātienē. Spriežot par vakcināciju, absolventes uzsvēra, ka tas ir brīvprātīgs pasākums: "Pagaidām mēs nevācīsimies, bet, visticamāk, agrāk vai vēlāk valsts atradīs veidu, kā piespiest to darīt."

Pēdējā vidusskolas izlaiduma klases audzinātāja Anita Stepanova neslēpa, ka noskaņojums ir priecīgs, savīļņojošs un tai pat laikā virmo skumjas: "Nelielas skumjas raisa apziņa, ka šie absolventi noslēdz Bērzpils vidusskolas esamības loku." Pedagoģe skolā strādā kopš 1988.gada. Viņa pieļāva, ka arī jaunajā mācību gadā situācija būs līdzīga, kad klātienē mācības misies ar attālinātājiem: "No skolotājiem tas prasa ļoti lielu spēku, saņemšanos un izturību. Absolventiem

novēlu veiksmīgu lidojumu lielajā dzīvē, lai izdodas piepildīt sapņus un ieceres, lai neaizmirst dzimto skolu, lai vienmēr atrod ceļu uz mājām, uz savu dzimto pagastu! Skolotājiem jāsaaka paldies par absolventu izglītošanu, par dzīves gudrību, ko ir devuši!" Jautāta, kā vērtē sociālajos medijos izteiktos pārmetumus, ka skolotāji kūtri vakcinējas, A.Stepanova atzina, ka ir sabiedriski atbildīgs cilvēks: "Man jau liekas, kā viens no politiķiem ir teicis, ka mūsu brīvība beidzas tur, kur sākas pārējo brīvība. Uzskatu, ka mums katram ir jā rūpējas ne tikai par savu, bet arī par pārējo veselību. Jādara viss, lai mēs varam justies droši - veselīgas sabiedrības pastāvēšanas vārdā mums ir jāpilda kaut kādi noteikumi."

Bērzpils vidusskolas direktore Ilona Stepāne secina, ka ir sāpīgi, jo lauki paliek arvien tukšāki, un skolēnu skaits laukos samazinās, tai pašā laikā valsti noteiktais minimālais skolēnu skaits vidusskolas posmā tiek palielināts, un šis skaits mums ir neizpildāmā misija: "Esam darījuši, ko varējuši. Esam vareni turējušies un tomēr ar skumjām jāatzīst, ka vidusskolas posms Bērzipilī ir noslēdzies. Šis izlaidums man ir ļoti nozīmīgs. Kāpēc? Divpadsmit gadus esmu šeit, un šī ir pirmā klase, kuru tolaik sastapu pirmajā septembrī kā pirmklasniekus. Man ir prieks par šodienas absolventiem, kuri ir ļoti atbildīgi, talantīgi, apzinīgi un daudzpusīgi. Tāpat viņiem ir ļoti daudz dažādu panākumu ne tikai skolas līmenī - viņi ir piedalījušies jaunsardzē, guvuši augstus rezultātus sportā un mācību priekšmetu olimpiādēs. Man ir prieks, lepojos ar viņiem! Attālinātās mācības bija un ir liels pārbaudījums ne tikai bērniem, bet arī skolotājiem. Paldies visiem par izturību!"

* Turpinājums 14.lpp.

Nākamajā
adugunī

● **Piedalās lāpu skrējienā "Gaismas ceļš"**
Arī no Viļakas līdz Šķilbēniem

● **Konkursā "Skills Latvia 2021"**
Pandēmija netraucē gūt panākumus

Covid-19

(20.jūnijs)

Baltinavas novads – 1-5
Balvu novads - 1-5
Rugāju novads - 0
Viļakas novads – 0

Pirmizrāde filmai "Palādu spīts"

Filmu studija "F.O.R.M.A." pabeigusi un nodod Latvijas Televīzijas skatītājiem pirmssvētku dienā, 22.jūnijā plkst. 22.00, dokumentālo filmu "Palādu spīts" – ar latgaļu jokiem, pārpratumiem un temperamentu. Filmas galvenā varone ir skolotāja,

lugu autore un teātra režisore Anita Ločmele, kuras pseidonīms ir Danskovite. Skatītājiem viņa pazīstama ar tautas komēdiju "Ontanas i Anne", pēc kuras tika iestudētas ļoti apmeklētās izrādes "Latgola.lv

Īsziņas

1" un "Latgola.lv 2" Latvijas Nacionālajā teātri.

Izmaiņas maršrutos

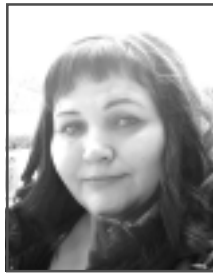
Lai pasažieri paspētu pārsēties no viena maršruta autobusa citā, no 28.jūnija maršruta Nr.6488 Balvi–Tilža–Vectilža reiss pieturā "Tilža" darba dienās un svētdienās tiks uzsākts plkst. 7.20 (līdz šim tika uzsākts plkst. 7.35). Tāpat maršruta Nr.5047 Balvi–Tilža autobuss no Balvu autoostas darba dienās izbrauks plkst. 13.10 (līdz šim izbrauca plkst. 13.00).

Nākamais laikraksta "Vadugums" numurs iznāks 29.jūnijā.

Nedēļas jautājums

Artūrs Ločmelis

Vai papardes zieds eksistē?

LIGITA KACĒNA, dzīvo Balvos: - Papardes ziedēšana reizi gadā ir viens no lielākajiem mītiem, kas apvij noslēpumainos papardes augus. Lai gan patiesība ir mazliet citādāka, brīnumiem jātic. Savukārt, lai vērotu, kā paparde zied, dalās un vairojas, jāguļas zem tās lapām, un tur arī zieda meklēšana ir lustīgāka un jestrāka. Tomēr vispirms jāatrod īstais jāntārpiņš, kuru paņēmot, tas nebeigs spidēt, bet tādi uzrodas tikai Jāņu naktī pēc saulrieta. Ja tavš papardes zieds tiešām ziedēs šogad, var gadīties, ka nākamgad martā kāds mazs ķipars kļūs par svarīgāko tavā dzīvē! Un tikai šī mistiskā jāntārpiņa gaisma spēj izgaismot īsto papardes ziedu. Novēlu katram, kurš meklē, atrast īsto papardes ziedu, un visiem lustīgu ligošanu!

VELGA VĪCUPA, dzīvo Lazdukalna pagastā: -Tā ir Jāņu nakts skaistākā pasaka, aiz kuras noslēpt nerātības no bērniem un pašiem pieaugušajiem - šo vasaras pilnbrieda laiku, kad visa daba ir pašos ziedos, bet saule - visaugstāk. To visu svarīgi sajukt un izdzīvot līdz ar dabu... Mītiskā nozīmē papardes zieds, protams, eksistē. Novēlu katram to šogad atrast. Tikai meklējiet istajā laikā, istajā vietā un kopā ar īsto cilvēku!

INESE KALNIŅA no Krišjāņiem: - Gribas ticēt, ka eksistē! Ja mēs ticam Ziemassvētku vecītim, Lieldienu zaķim, tad kāpēc lai neticētu, ka eksistē arī papardes zieds? Esmu dzirdējusi mītu, ka Jāņu naktī zied papardes zieds, un cilvēkam, kas to atrod, tiek nodrošināta laime un bagātība visu mūžu. Tāpēc meklēsim šo burvīgo ziedu, ja vien gribam būt laimīgi un bagāti. Priecīgus visiem Līgo svētkus!

IZIDORS no Perdinavas ciema, galvenais speciālists papardes zieda jautājumos: -Nezinu, kā citur, bet mūsu Perdinavas ciemā Līgo naktī papardes ziedu vēl var atrast. Lai izdotos, vēlams to meklēt divatā. Šo procesu nevar ietekmēt nekādi aizliegumi, politiku izdoti likumi vai parakstītas konvencijas. Pēdējā laikā kļūst uzbāzīgas runas, ka papardes zieda meklēšanu labvēlīgi ietekmē pirmssvētku dienā redzēta varavīksne... Neticiet, tā nav taisnība. Visiem priecīgus Līgo svētkus!

SKAIDRĪTE ŠAICĀNE no Medņevas: -Protams, papardes zieds eksistē. Ja sirds ļoti, ļoti kaut ko vēlas, tad tas arī tiek iegūts. Kā teica Edgars Liepiņš, vajag tikai rakt! Un papardes zieds Jāņu naktī ir tikai īsu brīdi, un to mirkli vajag baudīt! Arī rezultāti ir pavisam skaisti - mīlestības iznākums, kurš piedzimst martā. Arī es to izbaudīju deviņdesmitajos gados! Skaisti! Viss turpinās, tāpēc ikvienam novēlu meklēt un atrast papardes ziedu - arī šajā sarežģītajā laikā!

MANA NEDĒĻA

Šonedēļ ir svētki, bet pirms tam vēl pastrādāšu, sagatavojot apskatu par aizvadīto pasākumu Benislavā "Līgavas kleitas stāsts". Man ir tradīcija uz Jāņiem izdarīt darbiņu, kādu iepriekš neesmu darījis. Esmu mācījusies siet sieru, vārijusi ugunskurā zupu, bet šogad laikam gatavošu īpašāku saldo ēdienu ar putukrējumu un augļiem. Noteikti pišu vainagus, vīrs parūpēsies par šašliku, pagalmā būs ugunskurs, un svētki varēs sākties, tie mums būs ģimenes lokā. Esmu saglabājusi pērnā gada Jāņu vainagu, ko sadedzināšu. Jā, gribu vēl uzšūt jaunu linu auduma kleitu. Dārzs man ir izravēts, māja būs saposta, sēdēsīm ārā, un es priecāšos arī par gaismiņu dekoru, ko esmu uzmeistarojusi no vecas lejkannas. Tur ir iedegtas lampiņas, kas atgādina ūdens straumīti, kas list uz puķēm. Skaisti. Karstais laiks mani pārāk nav nogurdinājis, jo saules pusē pie mājas aug ozols. Svētki būs izdevušies!

LUCIJA BUKŠA, kultūras darbiniece

No vēstulēm

Līgo vakara pārdomas

(Ko par to rakstītu Bruno Vilks?)

Jāņu dienas priekšvakarā gribas dalīties ar "Vaduguni" pārdomās. Vēl pirms dažiem gadiem daudzkārt publicējāt Leontija Visuļa - Bruno Vilka dzejoļus. Gan romantiskos, gan sabiedriski politiskos, gan ar satīras dzeloniti...

Šoruden viņam paliktu 85... Tā nu gadījās, ka pirms trim gadiem Līgo vakarā, dodoties uz pasākumu, vēroju ainavu aiz automašīnas loga. It kā pierasti. Un tomēr... Neviļus prātā ienāca doma: "Kā to redzētu Leontijs? Kā viņš par to rakstītu? Vai vispār rakstītu?" Mēģināju noformulēt iespējamo Bruno Vilka skatījumu. Pēc trim gadiem uzdrošinos padalīties ar "Vaduguni" un tās lasītājiem, ja jums tas liktos interesanti.

*Latvju pļavās piena govju druscīņ vien.
Daudz vairāk gaļas lopu ganās.
Būs Jāņos šašliks - jā, nūdien!
Kas zina, vai Jāņu sieram sanāks?
Vai laukus krāšņos siena zārdi?
Tos sakraut esot ļoti dārgi.
Daudz lētāk satīt sienu rullī,
Ko pavelt priekšā krietnam bullim.
Vai mieži Latvijā vēl augs?
Vai saglabāsies alus raugs?
Jo apiņi no citām zemēm nāk.
Var būt, ka latvieši tos audzēt sāk?
Kas zin', kā līgosim pēc gadiem desmit?
Vai vispār līgosim pēc simts?
Jā! Noteikti! Jo tā mēs lemsim!
Nav paredzēts šeit dziesmām rimt!
Augs vienmēr krāšņās jāņu zāles
Pat daudzās nenoplautās tālēs.
Kā vienmēr - mežos papardes vēl augs*

Un milas ziedus meklēt sauks.

*Un
Bet.....
Un draiskie pliki rasā skries,
Bet tiklie tautu tērpos dies.*

Degs vienmēr ugunskura liesmas.

Un mūžos skanēs Jāņu dziesmas.

Līdz rīta rasa saulē zvīgos

Pār kalniem skanēs: "Līgo! Līgo!"

LEONTIŅA VIZULE

Saulgriežu rasa

*Nobira Saulgriežu rasa,
Aizvērās raspodī ciet.*

*Redzu, kā ziedošā pļavā
Migloti atspulgi iet.*

*Iebrienu, paņemu pērli,
Vasarām cauri kas mirdz.
Saulgriežu ziedošā pļavā
Pazuda manējā sirds.*

*Kā lai es noticēt lieku
Pasakāi, Jāņos kas dzimst?*

*Rimst mani vasaras sapņi,
Pērļotā plivurā rimst.*

*Sauc mani vālodzes dziesma,
Sauc mani rasotais rīts.
Paliek tas dvēselē ieskaits,
Saulgriežu vainagā vīts.*

*Atnākšu vasaras balsi,
Grieze ko mežmalā teic.*

*Sveic mani ziedošie rīti,
Saullēkta mirdzumā sveic.*

*Kavēties gribu vēl brīdi,
Saulgriežu rasa kur list.
Vist mana jāņzāļu rota,
Vasarai aizejot, vīst.*

*Saukšu es vasarām pāri
Saulgriežu rasu, kas birst,
Birst tā no asarām manām,
Jāņzāļu vainagā irst.*

*Palikšu jāņzāļu pļavā,
Raspodi veldzi kur sniedz,
Sijā kad spožākās pērles*

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim - tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

*Saulgriežu rasotais siets.
Atnāc, draugs, veldzēties brīdi, -
Vasara projām steidz iet.
Tikai vēl manējā sirdī
Paparde zaļo un zied.*

*Naktī jau ugunskurs dzisis,
Ogles vēl kvēlo un kaist.
Gaist mani skaistākie mirkļi,
Saulgriežu dzirkstelēs gaist.*

ANTONIŅA LUBEJA

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Cik ilgi novadu pagastos tiks uzturētas lielās administratīvās ēkas, kurās strādā uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmi darbinieki? Ēkas tiek apsaimniekotas, apkurinātas - dzīvojam ļoti lepnī. Tajā pašā laikā šo naudu varētu izmantot lietderīgāk, piemēram, līdzekļus novirzot ceļu, ielu uzturēšanai un, galu galā, arī kredītu nomaksai," spriež lasītājs.

Kā zināms, Ministru kabinets lēmis, ka no 15.jūnija,

uzrādēt digitālo Covid-19 sertifikātu, publiskus pasākumus varēs apmeklēt cilvēki, kuri ir vakcinējušies pret Covid-19, pēdējā pusgada laikā šo slimību ir pārslimojuši, pēdējo 48 stundu laikā veikuši testu un tas ir negatīvs, kā arī cilvēki, kuri pēdējo sešu stundu laikā ir veikuši Covid-19 ātro antigēna testu un tas ir negatīvs. Tas attiecas arī uz sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumiem iekšējās, bet ārtelpās šie pakalpojumi pieejami jebkuram apmeklētājam. Reaģējot uz šo valdības lēmumu, tika izveidota mājaslapa atvertsvisiem.lv, kas apkopo pakalpojumu sniedzējus, kuri nešķiro apmek-

lētājus vakcinētajos un nevakcinētajos. "Katram cilvēkam ir vienādas tiesības - segregācija un diskriminācija nav pieļaujama," raksta mājaslapas autori. Uz šis pirmdienas rītu šajā mājaslapā bija reģistrēti 229 pakalpojumu sniedzēji, tajā skaitā trīs no Balviem - picērija "Zebra" Partizānu ielā 8, logu un durvju pārdošanas uzņēmums Bērzpils ielā 2a un "LED" veikals Partizānu ielā 10. Piemēram, "LED" veikala pārstāvji šajā mājaslapā uzrakstījuši: "Saprotam gan vakcinētos, gan nevakcinētos. Daudzi vakcinējas brīvprātīgi, daudzi - piespiedu kārtā, bet mums tas ir vienalga!"

Stipra ģimene un zemnieku saimniecība

Jāņu diena pašā siena laiciņā

Zinaida Logina

Agrs rīts. IRĒNAS un JĀŅA ROMĀNU mājās smaržo kafija. Dārzā pastaigājas liels un labsirdīgs suns Leo. Saimnieks aizbraucis apraudzīt un pārdzīt govīs uz citām ganībām, bet sieva mājas stiklotajā verandā gatavo kārtīgas zemnieku brokastis, galdā ceļot karbonādes, ceptas olas un citus sātigus gardumus. Kavēties nedrīkst ne mirkli, jo tūlīt, tūlīt jābūt siena pļavā. Turklāt laiks tāds, par kuru saka, - saulīte staigā pa zemes virsu, dāsnī dāvādama auglību un siltumu.

“Ičmalām” drīz trīsdesmit

Zemnieku saimniecība “Ičmalas” atrodas Krišjāņu pagastā, puskilometra attālumā no Ičas upes. Romānu ģimene saimniecību pierēģistrēja 1992. gadā un teju, teju varēs atzīmēt tās pastāvēšanas trīsdesmit gadus. Ko tur vairs runāt par pirmajiem saimniekošanas gadiem, kad turētas slaucamās govīs, audzēti ķiploki un dārzā staigājuši pat titari. Jau dzīvē palaisti trīs bērni - Mareks, Inga un Indra, sagaidīti trīs mazbērni - Emīlija, Alise un Mariāns, un viņu ciemošanās ir lielākais prieks, kad mīļums jūtams ik solī. Taču darba ikdiena palikusi - ar rūpēm par dārziem, zemīti, lopiem un visu, kas piederas zemnieku dzīvei. Jānis ir labsirdīgs un izpalīdzīgs, un par to pārliecinājies ikviens, kurš saticis vai ciemojies Romānu mājās. Savukārt Irēnas iekoptie ziedošie dārzi pārsteigs ikvienu, kurš tos ieraudzīs savām acīm, un arī pie to iekopšanas lielākos zemes darbus paveicis Jānis.

Stipra ģimene lauku sētā Jāņus svinēs!

Irēna un Jānis pirms desmit gadiem saņēmuši titulu “Stipra ģimene lauku sētā”, bet pirms diviem gadiem viņiem pasniegta gada balva uzņēmējdarbībā “Gada lauksaimnieks”. Kaut arī pēc latviešu tautas tradīcijām siena laiks sākoties pēc Pēteriem, zaļos ruļļus Jānis šogad sācis gatavot jau 9. jūnijā, bet, sākoties siltam un saulainam laikam, ātri pārgājis uz siena ruļļu gatavošanu, jo tas ir izdevīgāk. Ja laiks ir saulains un siena vākšanu neiztraucē lietus, ja tehnika nelūzt, govīm nepieciešamos 1500 ruļļus var sagatavot apmēram divās, trijās nedēļās. Protams, neskatoties pulksteņi un pat kādu stundiņu nozogot miegam. Ja būtu trīs traktori un trīs palīgi, siena pļavās pavadīto laiku varētu saīsināt. Vairākos hektāros iesētas auzas un zālāju maisījums, lai atjaunotu ganības un jaunlopiem būtu vērtīgāka barība. Un, lai arī Līgo un Jāņi šajā ģimenē tiek svinēti vienmēr, jo arī abiem znotiem ir dots stiprais Jāņa vārds, darbs novārtā nepalikis. Jānis par to ir droš!

Prot visus lauku darbus

Kārtīgs zemnieks prot visus lauku darbus, un to var teikt arī par Jāni. Savulaik iemācījies gatavot alu, un bez Jāņa putojošajām alus mucinām saimniecībā nepagāja nevieni vasaras saulgrieži, neviena balle pagastā vai kāzas. Toreiz viņš audzēja savus miežus, gatavoja iesalu, alu izmēģināja gatavot arī no tritikāles. Sanāca tik miksts, tik garšīgs! Pagrabā raudzēja nedēļu, un, kad mucu atvēra, putas gāja pa spundi grieždamās. Paša izolota un izzināta bija arī biškopības joma, varbūt tāpēc šopavasār vienai saimei esošajos stropos iespītoja klāt vēl trīs bišu saimes, sak’ - neaizmirsti, ka medus vajadzīgs gan pašiem, gan mazbērniem. Jānis ar palīgu renovēja veco dzīvojamā māju un lielajā istabā pats uzmūrēja istu krāsni, kuras likumus noskatīja internetā. Tur viņš atrod arī citas idejas, izlasa likumus un lēmumus, jo zemniekam jāseko līdzī visiem jaunumiem. “Man patīk viedokļu dažādība, tos analizējot, arī pats vari nonākt pie savējā, vislabākā,” saka Jānis.

No ceļojumiem atved idejas

Iepatīties var tikai tas, ko esi izbaudījis un par labu atzinis pats, tāpēc Jānis savulaik piekrita sievai darbus nolikt maliņā un kopā ar citiem lauksaimniekiem paceļot pa Eiropu. Aizvadītajā ceturtdienā, neskatoties uz siena laiku, viņi izmantoja bērnu dāvanu Jāņa dzimšanas dienā un aizbrauca uz Mārcienas muižu. No ikvienas vietas mājās pārvesta kāda atziņa, kāda ideja, kas noder savā saimniecībā. “Mums visā Latvijā ir daudz paziņu, arī zemnieku, ar kuriem savānāties un pārrunājam aktuālākās lietas, jo kādu laiku klātienē tikties

Pie jauno tūju stādījumiem un saules baterijām. Jānis Romāns atklāj, ka elektrību Romānu mājās ražo daudzās uzstādītās saules baterijas.

Pie Zemkopības ministrijas. Zemkopības ministrijā Romānu ģimene par labu saimniekošanu saņēma Atzinības rakstu. “Prieks, ka atceras zemniekus arī attālākos laukos Latgalē,” saka Jānis Romāns.

nedrīkstēja,” atklāj Irēna, piebilstot, ka pandēmijas pēc nevar doties uz kora mēģinājumiem Rugājos, jo dziedāšana viņai ļoti patīk. Abiem kopā apceļota gan Latvija, gan teju visa Eiropa. “Ceļojuma kartē, vai tas būtu Vācijā, Polijā, Itālijā vai citās zemēs, vienmēr ir iekļauta zemnieku saimniecību apskate. Pieredze noder, nošpikoju daudz ideju. Esmu ievērojis, ka pie mums bioloģiskajām saimniecībām prasības ir stingrākas nekā, piemēram, Vācijā, lai arī ES regulas ir vienādas. Mums grožus pievelk stingrāk,” atklāj Jānis. Laikā, kad nekur doties nevarēja, Jānis to darija virtuāli, internetā iepazīstot Āfriku, Ameriku un citas tālās zemes. Nevar visu laiku tikai strādāt, citādi piezagsies neapmierinātība un rutīna, tāpēc Jānis un Irēna uztur mundru prātu un ir draugos ar labu humoru, noskaņojumu un smaidu. Viņi izkārto darbus un aizbrauc uz teātri vai koncertu, lai kur Latvijā tie arī notiktu. Tas dod prieku un jaunu enerģiju. Apmeklēti gandrīz visi profesionālie semināri, kuros var gūt jaunas atziņas un mācīties, pēdējā laikā arī “Zoom” platformā.

Govis jāpieskata ik dienu

Kad dzimst teliņi, un tas pārsvarā ir janvārī un februārī, jāseko notiekošajam līdzī katru brīdi. Lai arī cilvēki mēdz teikt, ka gaļas lopus pavasarī izlaiž ganībās, bet ziemā tur nojumēs un uzskata, ka nekādu lielu darbu tie neprasa, tam nevar piekrist. Par ganāmpulku jā rūpējas ik dienu. “Teliņi dzimst ne tikai pavasarī, bet pa kādam atskrien arī vasarā. Mēs ziemā grūsnās gotiņas nodalām no ganāmpulka un uzmanām, lai varam iet palīgā. Esmu pierēģis teliņus gan

ar sievu divatā, gan viens, gan palīgā esam saukuši ziņošu vētārsti Āriju Freimani no Tikaiņiem. Situācijas ir dažādas,” teic Jānis. Viņš pastāsta, ka 7 līdz 9 mēnešus sasniegušos lopus pārdod izsoļu namam Neretā, un ar viņu darbu ir apmierināti. Arī paši bijuši vērot, kā notiek lopu tirdzniecība eksportam.

Nebaidās ņemt kredītu un realizēt projektus

Romānu ģimene pauž prieku, ka var saņemt atbalstu no Eiropas Savienības, projektu atbalstam nebaudās ņemt kredītu saimniecības attīstībai arī “Altum” vai citās bankās. Jānis neuztraucas par pārbaudēm, pie kurām jau pierasts, jo zina, ka savu darbu paveic visām prasībām atbilstoši. Protams, darbu steigā kādu niānsi var arī nepamanīt. Par projekta naudu nopirkts traktors, siena gatavošanas tehnika, bet kūts celtniecībā iegulda savus līdzekļus. Jāni interesē alternatīvā enerģijas ieguve, tāpēc pie mājām uzstādītas daudzas saules baterijas. “Tā ir nākotnes perspektīva. Pašlaik ražojam elektrību savām vajadzībām, tikai mulsina viena lieta, - lai nosegtu vienu kilovatu, ko patērējam, mums jāsarāžo trīs un neiztērētā jāatdod valstij. Šogad mēs sarāžojām un valstij atdevām ļoti daudz kilovatstundu. Esam interesējušies un ceram, ka tuvākajā laikā kaut kas šajā jomā mainīsies,” saka Jānis.

Vienīgā lieta, kas apbēdina, ir tas, ka pie mājām un laukiem tuvu esošā valsts ceļa vasarās nāk putekļi. Rakstījuši pat Satiksmes ministrijai, bet asfaltēts segums pagaidām vēl netiek solīts.

Foto - Z. Logina

Foto - no personīgā arhīva

Kamēr tēva nebija mājās

Gaidām vai nē, bet Līgo ir klāt, un tad var svinēt vai visu nedēļu. Tikko Jāņi apdziedāti, kā arī Pēteris godināms. Abi šie vārdi latviešiem bijuši 'stiprie' vārdi, ko vecāki izvēlējās puikām. Tā bijis arī PĒTERA JERMACĀNA vecāku ģimenē. Viņš lepojas ar savu dzimtu, radniekiem un atceras, cik lustīgas kādreiz bijušas balles līdz rīta gaismai. Žēl, ka gadi aizsteigušies, tik daudz ko dzīvē izmainot un aiznesot zudībā.

Kā sadzīvojat ar savu vārdu, kas Jums nāk līdzī jau septiņtājā gadu desmitā?

-Man tas patīk. Kā māte iedevusi dzīvošanai, tā arī to nesu. Mēs ar brāli esam diviņi, tāpēc viens ir Pēteris, otrs - Jānis. Viņš dzīvo Ogrē. Ir vēl trešais brālis Aldis, kurš dzīvo Rīgā. Agrāk līgošana bija pamatīga. Es labi atceros ballītes Lekstē. Ļaudis sanāca, atnesa, ko nu kurš, un balle gāja vaļā. Mūsu ģimenē visi bijām muzikanti. Muzicējam visi trīs brāļi, māte, tēvs un kaimiņi arī. Sanāca riktīga lauku kapela. Vecākie spēlēja garmošku, māte - citaru, es - akordeonu, kaimiņi - vijoli un bungas. Tagad Lekstē palikušas vien divas mājiņas, iedzīvotāju vairs nav, bet agrāk tur bija pilns ļaužu. Tās ballītes jau visiem patīka. Agrāk viss bija citādāk. Tad daudz biežāk ģimenēs bērniem deva arī šos stipros latviešu vārdus, jo Jāņi un Pēteri bija vai uz katra stūra. Tagad šie vārdi aiziet zudībā.

Ko vēl esat darījis savā aktīvajā darba mūžā?

-Man patīka tehnika. Apguvu profesionālo izglītību Jaungulbenē, strādāju uz traktora, pēc tam meliorācijā uz daudzkausiņka ekskavatora aizritēja četras vasaras, bet uz vienkaušnieka - deviņi gadi. Tad atkal strādāju tepat, Lazdukalna saimniecībā. Tā arī mans mūžs aizvadīts. Manām rokām klausījusi visāda tehnika, jo šāds darbs patīka, gāja pie sirds.

Dzīvojat lauku vidē, ģimenei te liela māja, plašs pagalmi, dārzs... Vide izstaro mieru, te gribas pakavēties.

-Mums ir dzīvoklis arī centrā, kur dzīvo sievas kundze, bet man ar jaunāko paaudzi labāk ir šeit. Man vajag svaigu gaisu un laukus. Māja gan atrodas pašā ceļa malā, mašīnu plūsma rada putekļus, taču ceļu uzturētāji laiku pa laikam nober ko tādu, lai putekļi neceltos. Tad jau varam dzīvot, nav tik traki.

Dzīvojat kopā ar meitas Sarmītes ģimeni. Ko labu darāt ikdienā?

-Jaunie man vairs nopietnus darbus neuztīc, taču šo un to jau palīdz. Pabraucu ar traktorīti un pļauju zāli, citu dienu skaldū un krauju malku. Laukos darāmā pa pilnam, vajag tikai kustēties. Taču, jo vecāks kļūsti, jo visi darbi paliek grūtāki.

Uz sarunu pie Jums atbraucu vēlā pēcpusdienā. Teicāt, ka būsiet aizņemts - jādodas uz mēģinājumu, jo jāgatavojas svētku pasākumam Benislavā. Muzikants esat arī ikdienā?

-Arī mājās vakaros labprāt uzspēlēju. Paņemu akordeonu un izeju pagalmā. Mana mīļākā dziesma ir "Vītoliņš". Tas ir valsis: "Uz upes krasta aug vītoliņš, viens sidraba vītols, tik vareni tas savus zarus bij noliecis pār dzidrajām Vārnienes ūdeņiem." Mācu uz citara spēlēt arī mazmeitu. Žēl, ka jaunākā paaudze vairs neturpina muzicēt, viņi to neprot, un neviens mazbērns arī nespēlē nekādu instrumentu. Tas ir slikti.

Kā Jūs pats un brāļi iemācījāties spēlēt akordeonu?

-Tikai pašmācības ceļā. Tēvam bija garmoška, ko viņš, dodoties uz darbu, nolika

Muzikants visu savu mūžu. Pēteris Jermacāns mīl iziet pagalmā ar akordeonu un uzspēlēt. Par prieku sev, neslēpjot arī skumjas, kur tie gadi tik ātri aizskrējuši. "Man jau pāri septiņdesmit, bet pa kuru laiku tie gadi bijuši?" viņš jautā. Muzicēšana viņam ļauj uzturēt možumu un, kā pats saka, *neierūsēt* arī pirkstiem, jo uz vecumu tie paliek stīvāki, tādēļ jākustina daudz biežāk un aktīvāk. Kad televīzijas programmā dzied šlāgerus, arī Pēteris paņem rokās akordeonu, spēlē un dzied līdz.

"Liepiņu" ģimenes sēta. Gatavojoties svētkiem, znots Andris ir izvagojis dārzu, ir nopļauts zāliens, zied puķes, pagalmu un ceļmalu rotā Pētera vaļasbrīža darinājumi no koka. Vēlāk sanesis un izrotās pagalmu ar meijām, un Līgo vakarā būs izkurināta arī pirts. Lauku sēta ir gatava mājas svinībām, lai kādu brīdi atvilktu elpu un visi kopā pasēdētu pie ugunsкура. Foto - Pēteris Jermacāns ar meitu Sarmīti, mazmeitu Andu un znotu Andri.

skapī un piekodināja, lai stāv, kā likta. Tēvs bija stingrs un neatļāva mūzikas instrumentu aizmigt, bet mums ar brāli dikti gribējās to garmošku paņemt rokās un spēlēt. Mamma mūs atbalstīja, un, kamēr tēva nebija mājās, mēs tomēr spēlējām un tā arī paši iemācījāmies. Melodijas mums skanēja galvā, iemācījāmies spēlēt pēc dzirdes. Kad bija trīspadsmit gadi, mamma aizbrauca uz Balviem un nopirka lielo 120 basu akordeonu melnā krāsā ar nosaukumu "Krasnij partizan". Un vēlāk spēlēšana gāja vaļā pa nopietnam, sākām braukt pa kāzām, ballītēm. Dzīves laikā man

sakrājušies dažādi savā laikā spēlēti instrumenti, tāpēc tagad istabā uz skapjaugšas ir vesela rinda senu mūzikas instrumentu, kā mazā jonika, citars, bajāns, garmoška un vēl citi, istabā ir arī lielais akordeons.

Jāņi pie durvīm un būs arī Pēteri. Kā šogad tos svinēsiet?

-Svētkiem jau sākām noskaņoties, būs daudz jāpasvin tepat mūsmājās. Atbrauks diviņi brāļi no Ogres, atnāks vēl kāds, varēsīm palustēties. Ugunsкура vieta aiz pirts jau zināma, kurināmais tur salikts. Būs arī paštaisītais alus, siers. Bet galvenais, ka varēsīm ar brāļi uzspēlēt un dziedāt. Esam

Zem ozola kuplajiem zariem. Mājvietu sauc "Liepiņas". Apkaimē aug ne tikai liepas, bet arī ozoli. Gatavojoties svētkiem, noteikti pin vainagus un tad griež zariņus no pašu ozoliem. Pēterim prieks par šādu dāvanu, jo vainagus viņam sadāvina ik gadu. Meita Sarmīte saka, ka Pēterdienas svinības viņu sētā ir nopietna lieta. Kā gan citādi, ja tētīm tik svarīgs un godināms vārds dots. Viņa prot nopīt skaistus vainagus, izrotātus ar pipenēm vai rudzupuķēm.

diviņi, taču visai atšķirīgi. Tas redzams jau ārēji, jo Jānis *atsities* tēvā, bet es - mammā. Viņš nevalkā brilles, bet man tās ir. Raksturs arī mums dažāds - viņš ir straujāks, es - mierīgāks. Kad satiekamies, šo un to pārrunājam, bet galvenais mums ir kopīgi uzspēlēt. Jaunākos gados varējām raut vaļā vai trīs diennaktis pēc kārtas, kā tas notika kāzās. Tagad tādas *dukas* sen vairs nav. Agrāk arī alus labāk garšoja, tagad tas ir mazs prieciņš. Mans prieks ir četri mazbērni un divi mazmazbērni, kuri aug kā sēnes. Arī viņiem te ļoti patīk. Kad atbrauc, skraida un dzīvojas pa lauku.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Fotomirkļi

Pyrmais attuolynuotais koncerts. Afiša pyrma Māmeņdīns koncerta pi Ivara Saides.

Spieļoj vijūli. Tiļžys evangeliski luteriskajā bazneicā.

Tūp videoklips. Sintija i Normunds dzīsmis "Mīlais" videoklipa uzjīmšonys laikā Bolvu estrādē.

Kūpā ar Zīmyssvātku veceiti. "Filmejam attuolynuotūs apsveikumus ar dzīsmem," pīmiņ Sintija.

Sapņoj par sapņu duorzu. S.Velmes eipašumā jau pīcpadsmīt dažaidu šķīrņu peonejys.

Es negāju noskumusi

Vajag klauseit sovam sirdsbolsam

Irūbežojumu laikā kulturys cylvāki nanūlaide rūkys, vaicojūt vysvysaiduoku vareibu, kai uzrunuot sabidreibu, tū atbaļsteit. Par SINTIJU VELMI nu Krišjuoņu pogosta "Vaduguns" ir vairuokkuort rakstese. Kai ža nā, ka jei nikod nanūlaiž rūkys, pi sasnēgtuo naapsastuoj, ari tod, ka koč kas naizadūd, kai idūmuots. Juosoka, ka vysuos jūmuos, kuruos dorbojās Sintija, Covid-19 irūbežojumi beja vysstyngruoki.

Kas ir Tova vizitkarte?

-Vodu sivišu vokalū ansambli "Elija" Krišjuoņūs, kai ari asu pošnūdorbynuota persona – struodoju kai vizažiste, meikap artiste skaistumkūpšonys salonā Kuorsovā i Rēzeknē. Taipat struodoju kai SPA specialiste, maseju. Nui, dzižu kūpā ar bruoli Normundu, spielejam balūs, kuozuos i jubilejuos.

Kura nu nosauktuom jūmom ir sirdei vystyvuokuo?

-Muzyka.

Deļkuo?

-Pi vaines māma Ingūna Žogota, partū ka ai muzyku iz 'tu' asu nu bierneibys. Kūpā ar jū dorbojūs kapelā, kurā spielejo vijūli. Vijūli, kai ari varganis spielejo ari Tiļžys luterāņu bazneicā. Kai māma izvede mani iz skotives, tai nu tuos navaru aizit.

Covid-19 laiks tok lyka apsastuoj?

-Suokumā ruodejuos: "Yes!" Gūdeigi sokūt, napuortraukti atsarodu taidā kai ritinī, kod vysu laiku koč kur juoskrīn. Nabeja breivuo laika, nabeja Zīmyssvātku, kab tūs pavadeitu kūpā ai divejim dālim (Raivo 15.junī nūsvinieja piktū dzīmšonys dinu, Adrianam - 6,5 godi).

Kai vysu var paspiet?

-Dūmoju, ka Covid-19 laikā variešu pabyut vairuok i ilguok sātā. I patiši kūpā sagaidejom Zīmyssvātklus, kai ari Jaunū godu. Paguoja laiks, i saprotu – nā, nabyus labi. Navarieju nūsēdīet sātā, partū gribis byut kusteibā.

Kur lai skrīn, ja vys beja irūbežuots voi slāgts?

-Nui, skaistumkūpšonai vaļdeiba pasaceja 'nā'. Kai beja ar finanšom? Koč kas beja atstuots naboltom dīnom, kai ari naizpalyka pabolsts deikstuovis laikā. Juosoka gon, ka veikalus reši apmeklieju, partū ka dzeivuum sātā. Acimredzūt nauda tik troki ari nasatierēja, kluot vēļ saimē puorslimuom kovidu.

Kai kolegys puordzeivuoja irūbežojumu laiku?

-Eistyn gryuši. Daudzi nasliepe, ka da gola natic par Covid-19 eksistenci, pastreipojūt, ka tei ir mozu uzjāmumu iznycynuošonys plana sastuovdaļa. Saceišu atkluoti, kotram nu myusu juosaprūt, ka nūdūkli ir juomoksoj, partū ka preteja gadiejumā koč kaidā krīzis laikā var palikt bez eksistenčei napicišamajim leidzeklim. Nav nūslāpums, ka ir cylvāki, kuri samoksu par dorbu sajem aplūksnēs. Asmu gūdeiga pret vajsti.

Covid-19 laikā socialajūs teiklūs daudzys puorsteidzi ai Māmeņu dīnai vēļteitu koncertu...

-Saprotu, ka cylvākim ciši datryukst koncertu. Ivars Saide tūlaik aktīvi uzrunuoja leidzcylvākus socialajūs teiklūs, i ar juo atbolstu i paleidzeibu ari topa Māmeņu dīnai vēļteits tišraidis koncerts.

Šei ir forma i veids, kai cytaiži uzrunuot cylvākus, nūpeļneit?

-Nā, tys nav peļņys veids. Tei ir labdareiba, kuru turpynoju, ruodis, vairuok nakai desmit reizis.

Voi, attuolynuoti uzastuojūtis, sajuti gondarejumu?

-Nui i nā. Aiz ekrana nav uztraukuma, kai dzižūt kluotīnē. Ka koč kas nūjukst, var vīgļuok izīt nu šuos situacejys. Ka

esi iz skotivis, uztraukums ir miļzeigs.

Voi isaceitu socialūs teiklūs lītuot jaunim dzīduotuojim?

-Tei ir izdeveiba, kas varbyut var paleidziet palikt atpazeistamuokam.

Koncertā kluotīnē visbīžuok ir aplausi, a internetā - nareši inđeigys pīzeimis, saceisim, gauduojī, na dzīduoji...

-Ar negativismu ir juosazaskar, i juopait laikam, kab nūsaryudeitu. Dzeivoju pec principa: "Cylvāks pret tevi byus negatīvs tik tod, ka jam pošam koč kas nabyus kuorteibā." Tys nūzeimoj, ka jam ir problema, na maņ. Jys gondarejumu sajem, cytus kai ba pazamojūt.

Tod lelai daļai sabīdreibys ir problemys?

-Mož. Bysim atkluoti, ir ciši daudz skaudeigu cylvāku.

Kūpā ar bruoli Normundu drūsmeigi startieji "Latvijas Sirdsdziesmā". Kai viertej šū pīredzi?

-Piļauņu, ka pītryuka myusu pošu aktivitašu. Patiseibā beju pazuduse nu šķārsteikla vidis, deļtam ka sevi pīteica kovids. Juopīzeist, ari itūšaļt ar pylnu jaudu vēļ nāsu atsagrīzusies. Ir juosasajem! Tī vysa Latveja myus ar Normundu redzieja, ciši pricojūs, ka tykam pusfinalā. Tys ir lels sūjs iz priķšu.

Kurs vairuok puordzeivuoja, ka koč kū naizadūd realiziet tai, kai planavoite?

-Normunds ir ciši pozitīvs. Kas zyn, varējam vairuok agitiet, tok ar rezultatu asu taipat apmīrynuota. Šei pīredze ir ciši pozitīva, i vēļ vīnu reizi saprotu, ka vajag klauseit sovam sirdsbolsam. Lels paļdis Kasparam Makam, kurs myusus aizdrūsnyuoja i kužnyuoja pīsadaleit TV konkursā.

Asi dzīsmys "Mīlais" vuordu i melodejis autore. Kur smelis īdvasmu?

-Tuos ir pozitīvyys, ari negatīvyys emocejys.

Navar tok vysu laiku dzeivuoit kai iz puļvera bucys?

-Kotrs cylvāks koč kur daboj moralu baudu. Sajemu enegeji, izejūt uorā, lauku sātys pogolmā, – vys ir tik šmuks, apleik klusums. Vuordi pošu nu sevi izalauž iz uoru, i nav juosoka: "Sintij, tev vajag." Tai nikod nabyus.

Muzykai nikod nāsu grybiejuse atmet ar rūku, nikod. Vairuok mani nūvuordzynoju braukšona i skrīšona. Saceisim, vīnā dīnā juotaisa meikaps pīcim cylvākim, a vokorā juokconcertei. Tod tu suoc saprast, ka vysam datryukst spēka i navar sevi atdūt it vysam iz symts procentu. Tys nūzeimoj, ka lobuok ir nu koč kuo atsasaceit. Pavierseigs dorbs nav dorbs.

Cylvāki nūvuordzynoju?

-Kai kurū reizi. Verūtis nu molys, daudzim ruodis, ka asu ciši komunikabla. Eistuo mīra ūsta ir sātā.

Tu dzeivoj Krišjuoņu pogostā Laimā, kas ir vystuoluokais pogosts Bolvu nūvodā. Nu kai ba laucineica...

-Pīcus godus asu struoduojuose uorzemēs i saprotu, ka lauki ir munys muojis. Maņ vajag breiveibu – kab varātu attaiseit durovys i tī nivīna nav.

A preteimā ūdu bors...

-Dzeivojūt dzeraunē, navar mīreigi sēdīet, rūkys kleipi salics. Juorevei, juopļauņu zuole itt. Es navaru piļsātā dzeivuoit. Apbreinoju tūs, kuri dzeivoj dzeivūkli.

Asi bejuse dzišmu i deju svātkūs?

-Nui, kūpā ar Laimys lauku kapelu, kod spēlejam Vērmanis duorzā Reigā. Uzskotu, ka kotram cylvākam, kurs nūsadarboj ar doncuošonu, dzīduošonu voi spēliešonu, nūteikti juoizjiut dzišmu i deju svātku garša, kas ir unikala i īdvasmojūša. Kai vierteju attuolynuotus svātkūs? Dūmoju, ka šūgod juoreikoju skūlānu svātki, koč voi attuolynuotā formatā. Kotram ir koč kaidis nūdūms, i tū nadreikst atjimt. Maņ pateik vērtis, kai cylvāki doncoj. Sovukuort kūri lobuok kluoteitis kluotīnē.

Kaidi ir nuokūtnis plani?

-Tū ir daudz. Ir cylvāki, kuri skrīn piec naudys. Ir cylvāki, kuri tveikst piec sirdsmīra.

Staigoji ar ružovom brillem?

-Iztykai nūpeļneit vajag, a navys skrīt tik deļ naudys. Nā, tai nabyus. Doru tū, kas maņ pateik.

✓ Dūmoju, ka šūgod juoreikoju skūlānu svātki, koč voi attuolynuotā formatā. Kotram ir koč kaidis nūdūms, i tū nadreikst atjimt.

nevienā vietīņā!

Voi byutu gotova sevi koč kū kardinali maineit?

-Nui, tik na dzeivisvītu. Lauki lai palik. Kod nūtik kardinalys puormainys? Tai tod vajag sovaiduokys dzīsmis pīraksteit... Vosorā vyss kas troks var nūtik. Myusim ir plans kūpā ar Zinti Krakopu idzīduot dzīsmi. Maņ jo dzīsmis pateik.

Voi vaļdeiba dareja vysu īspiejamū, kab Covid-19 laikā atbaļsteitu kultūrys darbinikus?

-Ka byutu vareiba pabyut vaļdeibā, tod raudzietu panuokt, kab cylvāki sajem pabolstus vīnolga kaidā veidā, koč voi par attuolynuotuom iniciativom. Baiss pat isadūmuot, kai guoja muzikim, kurim nabeja nivīna pasuokuma. Nasliepšu, ka nu suokuma ari beju apjukuse i nūsabeiduse, prūti: "Kū dareit?"

Varbyut audziet kanepis?

-Veidoju peoneju duorzu. Milesteiba iz pučom, vystycamuok, montuota nu dzeda pusis. Kai vysu paspieju? Nazynu, nu paspieju. Maņ pat ir laiks šod tod pušdinlaiku ar bārnim paguliet.

Voi nasabeisti izdegt?

-Par tū nāsu dūmuojuse, uzskotu, ka vyss nūteik cylvāku golvuos. Ka tu dūmuosi pozitīvi, tod ari vyss isadūs. Kū doru, kod sirdūs? Kod monu, ka tyvojās morals spruodzīns, tod skrīnu - paleidz sports. Taipat stimulu dūd bārnī, tyvuoki cylvāki.

Kai viertej politikū sūlejumus?

-Bejušais Krišjuoņu pogosta vadeituojš Jāzeps Ludboržs vielišonu dinā sūleja apiest capuri, ka nūasfalties celi Tilža-Krišjuoni. As nūspiejuošu par breivu vysim balu. Stabili! Pirunuošu ari māmu, bruoli i cytus.

Pyrmū reizi startieji vielišonus. Deļko taida izviele?

-Asu ciši pozitīvuos dūmuos par politikī Tāli Korlašu. Jys ir cylvāks, kurs izdora tū, kū sūla. Dūmoju, ka ari tuojuok dorbuošūs politikā. Maņ padūmā ir vairuokys lītys, kas byutu juomaina kultūrys jūmā. Saceisim, lelim pasuokumim juonūteik na viņ Bolvūs. Biedeigi, ka myusim vairs nav "Osvalda". Kaidu vaicuojuumu es uzdūtu festivala producentam Mārim Lāpānam? Voi navar atjaunot šū jaukū kasgadejū tradiceju, koč voi ar vīnu skotivi? Ti myusim beja svātiki! Natycu, ka kultūrys sferā navar atrast finanšejumu šaida pasuokuma atjaunuošonai.

Voi byutu gotova sēdēt n-tuos stuņdis Kultūrys ministrejā, kab pīruodeitu, ka šaids pasuokums ir sabīdreibai vādzeigs i svareigs?

-Nui, ministram izstuosteitu sovu redzīni, i jys mani varbyut saprostu. Cylvāki ir izsluopušs piec koncertim. Pādeju reizi, ruodis, uzastuoju pārņ rudinī.

Kaida ir pošvaļdeibys lūma vītejuos kultūrys izaugsmē?

-Liemiejvarai ir juoatbolsta sovejī, myusu nūvodā ir tik daudzī muzykantu i muziķu. Ruodis, ka itūšaļt atbolsts nav taidā leimīni, kaidā tys varātu byut. Pyrmkuort, vadeibai juoapzynoju i juoipazeist myusupusis muzyki. Ūtrkuort, juosnīdz maksimals atbolsts. Tagad nūvods ir leluoks, ari konkurence byus leluoka. Voi kotrs sovu dečēiti vīļks iz sovu pusi? Juostruodoj placu pi placa, koč i kotrs par sovu saimi dūmoj vairuok. Kas gon myusus, attuoluokū pogostu, pīminies?

Kai mozam bārnām izskaidruotu tautysdzīsmis vuordus "Es negāju noskumusi nevienā vietīņā"?

-Sevkurā nagatīvā voi švakā lītā var atrast pozitīvu. Taipat juobyut cylvākim, kuri gryutā breidī uzklausa, i tei ir muna saime. Paļdis!

Dara to, ko nespiež darīt

MĀRI LĀPĀNU mūspusē pazīst gan kā producentu, gan kā pasākumu vadītāju, gan kā kultūras darbinieku, gan kā muziķi, gan kā literātu. Šķiet, šos 'gan' varētu vēl turpināt un turpināt. Taujāts, kas ir Māris, viņš atsmēja, pavēstot, ka ir piederīgs kultūras aprietei. "Bet es neesmu tas cilvēks, kurš ieņem kaut kādus algotus amatus. Vados pēc savām izjūtām, pēc savas būtības - ja man ir vēlme paveikt kaut kādu darbiņu kaut kādā attiecīgajā brīdī un ja mani tas aizrauj, tad es no tā nebaidos un daru," viņš piebilda.

Šobrīd ir šāda vēlme kaut ko darīt?
-Man vienmēr ir vēlme kaut ko darīt, bet šī vēlmes uz brīdī pazūd - varu arī neko nedarīt. Tikai šis stāvoklis parasti ātri pāriet. Ikdienā esmu ļoti vienkāršs cilvēks, kurš strādā veikalā, kur tirgo skaņu un gaismu aparāturu, kā arī mūzikas instrumentus - rakstu piedāvājumus, noformēju pavadzīmes un daru visādas šādas lietas. Tiesa, iekšējā mana būtība vairāk pieder kultūras sfērai. Kā es jūtos? Neesmu šauras jomas speciālists.

Vai tas ir labi?

-Reizēm tas nav labi. Var apskaust cilvēkus, kuri vienā jomā spēj sasniegt ārkārtīgi lielus dziļumus vai augstumus. Es noteikti to nevaru izdarīt, jo neesmu ne super augstas klases izpildītājs, ne super augstas raudzes aktieris, režisors, skaņotājs vai gaismotājs. Tomēr mūsu platuma grādos pierādās, ka reizēm jābūt universālam cilvēkam. Tāds esmu - vajadzības gadījumā varu būt gan drusiņš dzejnieks, gan drusiņš muzikants... Galvenais visu darīt ar prieku.

Turpinot šo domu, var piebilst, ka drusiņš arī grāmatas top?

-Pērn rudenī iznāca trešais dzejas krājums. Tās ir pārdomas, un tikai. Es nepretendēju uz to, ka tās ir ļoti augstvērtīgas un tāpēc kādam ļoti vajadzīgas. Tomēr priecājos, ja kādam dzeja šķiet interesanta. Tā jau ir savstarpēja komunikācija. Jebkurš jebko kādam var piedāvāt. Cik tas aizrauj citus cilvēkus, tā jau ir gaumes lieta. Daru to, ko man neviens nespiež darīt.

Facebook ir tā pati tirgus sievu tenku vācele.

Kādos dzīves mirkļos top dzejas rindas?

-Tas ir spontāns process. Nav svarīgi - nakts vai diena, svarīgs ir dvēseles stāvoklis un noskaņojums. Tad gan - ja paspēj notvert, tad ir. Tas, kas nav noķerts, aizmirstas ļoti ātri. Paliek tikai sajūta, vibrācija: "Eu, tas vārdu salikums, kas varēja būt, ir pazudis. Tas nav atgriežams, bet tā laikam ir visiem sen zināma patiesība.

Kā ar mūziku?

-Grupa "OTTO" nav izjukusi, lai gan pēdējā laikā, ja vispār gadās uzspēlēšana, Juris vairāk muzicē individuāli, bet es vairāk uzstājos kopā ar dēlu Dāvi. Tas varbūt bija neapzināts pagrieziena, bet es saprotu, ka mani tas ļoti aizrauj. Mūsu ar Dāvi kopēja uzstāšanās sākās, šķiet, februārī, pateicoties Gulbenes novada Kultūras pārvaldei, kas aicināja izveidot muzikālu apsveikumu mediķiem.

Neizpalika arī oriģināldziesma?

-Jā, tas man ir daudz saistošāks. Iekārtojām nelielu, improvizētu skatuvi, aprikojām ar skaņas un gaismas tehniku un nospriedām, kāpēc neiespēlēt vēl kādas dziesmas. Facebook ar šo mākslu padalījos ar līdzcīvēkiem, un izrādījās, ka Covid-19 laikā tas ir aktuāli.

* TurpInājums 12.lpp.

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs 5 ielikumos īsteno projektu "Par mani, draudziņ, nebēdā", kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos latgaliešu uzņēmību, saliedējot sabiedrību dažādās jomās: veicinot lokālpatriotismu un sabiedrības saliedētību, mātes valodas saglabāšanu, vides un veselības mijiedarbību, arodprasmju nodošanu nākamajām paaudzēm, ekonomiski stiprinot dzimto pusi, turklāt uzklusot ekspertu viedokļus, ko var darīt labāk, profesionālāk.

"Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem"

MAF
Mediju atbalsta fonds

* Par publikāciju "Par mani, draudziņ, nebēdā" saturu atbild SIA "Balvu Vaduguns".

Fotomirkļi

2021.gada 1.maijs. Cesvaines pils - gaismošanas darbs.

2020.gada rudens. Trešās dzejas grāmatas prezentācija.

2021.gada 8.marts. Fona koncerts Starptautiskajā sieviešu dienā Gulbenē.

2021.gads 4.maijs. Fona koncerts Lizumā.

2021.gads 15.maijs. Muzeju nakts Balvos.

Vidusskolu absolventi plāno nākotni

Nestrādās darbu, kas nepatīk

Irēna Tušinska

Balvu Valsts ģimnāzijas šī gada absolventa DĀVJA BISENIEKA līdzšinējo sasniegumu sarakstā ir tādi iegūto zināšanu apliecinājumi kā: vieta Top 30 Eiropas eksāmena dalībnieku vidū, Atzinība valsts mēroga ģeogrāfijas olimpiādē, kā arī veiksmīga dalība citās mācību priekšmetu olimpiādēs. Absolvējis ģimnāziju, Dāvis apsver nākamās studiju vietas izvēli, bet pagaidām izbauda saulaino vasaru.

Nu jau bijušā Viļakas novada Susāju pagasta iedzīvotājs Dāvis Bisenieks pirmo zināšanu pamatu saņēma Viļakas Valsts ģimnāzijā, bet vidējo izglītību ieguva Balvu Valsts ģimnāzijā: "Tā kā Viļakā vairs nesaskatīju izaugsmes iespējas, nolēmu mainīt vidi un mācīties kaut kur citur," savu lēmumu pamato absolvents, piebilstot, ka mācīties Balvu Valsts ģimnāzijā izrādījās pat labāk, nekā gaidīts. Taču arī šīs mācību iestādes darbā kritiski noskaņotais jauniešs saskatīja dažus trūkumus: "Nekur jau nav perfekti."

Mācību process BVĢ puisim šķita saistošāks, arī iegūto zināšanu apjoms – pamatīgāks. "Ne tikai skolotāji, bet arī skolasbiedri bija saprotošāki, gudrāki, apzinīgāki. Mācīšanās tādā vidē arī mani savā ziņā attīstīja kā personību," pārliecināts BVĢ absolvents. Vidusskolas gados jauniešs vairākkārt piedalījies mācību olimpiādēs un konkursos. Viens no viņa pēdējiem skolas gadu sasniegumiem bija iekļūšana Eiropas eksāmena dalībnieku Top 30. Dāvis uzskata, ka eksāmena jautājumi nebija grūti: "Dažu atbilžu izsecināju, pielietojot loģisko domāšanu, dažu – izdevās sameklēt "Google". Testa aizpildīšana aizņēma desmit, piecpadsmit minūtes." Turpretim, piedaloties valsts mēroga ģeogrāfijas olimpiādē, Dāvis vispār necerēja uz panākumiem, jo tā bijusi ļoti grūta. Tādēļ saņemtā Atzinība viņu pārsteidza. Ģimnāzijas absolvents apgalvo, ka panākumus mācību olimpiādēs viņš neuzskata par lieliem sasniegumiem: "Protams, forši, ka uzvaru, bet tas nešķiet nekas ārkārtējs."

Lai gan šaubās, vai panākumu pamatā ir īpaši viegla galva, Dāvis neslēpj, ka zināšanu apguve nesagādāja grūtības: "Neesmu no zubritājiem. Domāju, ka neesmu centīgāks par vidējo statisko skolēnu." Skolā vislabāk Dāvim paveicās humanitārie mācību priekšmeti, īpaši valodas. Eksakto zinību apguvei bija jāvēlta lielākas pūles. Puisis lieliski adaptējās arī attālinātajam mācību procesam: "Laikam tādēļ, ka arī ikdienā esmu pratis pats atrast informāciju un patstāvīgi mācīties. Uzskatu, ka galvenais ir zināt, kā atrast vajadzīgo informāciju, nevis pietūkēt galvu ar zināšanām. Priecē, ka arī lielākā daļa skolotāju labi adaptējās attālinātajam mācību procesam. Man patika mācīties attālināti, un nebija tā, ka ļoti gaidīju klātienē mācību atsākšanu." Tomēr, tāpat kā citiem jauniešiem, arī Dāvim pietrūka iespēju satikt draugus.

Brīvajā laikā Susāju puisis labprāt zīmē un savulaik ir pabeidzis mākslas skolu. Viņam patīk lasīt, pārsvarā filozofiska rakstura literatūru. Izstudēto grāmatu sarakstā ir pat vācu filozofa Frīdriha Ničes darbi. "Necenšos visu izlasīto uztvert burtiski, bet paņemt kaut ko sev, savā prātā apstrādājot to," atzīst jauniešs. Ja ir laiks un vēlme, Dāvis uzspēlē arī basketbolu vai pabraukājas ar divriteni.

Atšķirībā no citiem vidusskolēniem, ģimnāzijas absolvēšanu Dāvis neuztver kā lielāko līdzšinējās dzīves sasniegumu: "Tas vienkārši ir kārtējais pieturas punkts, pēc kura sāksies jauns dzīves posms. Tas nav nekas īpašs, vienkārši maza pāreja." Pagaidām Dāvis pārdomā turpmākās dzīves iespējas, izvēloties nākamo studiju vietu. Iespējams, tās būs tieslietas, bet varbūt kaut kas cits. "Kad padodas daudzas lietas, ir grūti izvēlēties kaut ko vienu," apgalvo jauniešs. Pagaidām viņš pārliecināts tikai par to, ka nevēlas darbu, kurā katru dienu jādara viens un tas pats, bet grib atrasties pastāvīgā kustībā: "Nevēlos strādāt darbu, kas man nepatīk, pat ja tur maksās daudz vairāk. Man nevajag baigo bagātību. Darīt to, kas nepatīk, ir laika iznīkošana. Nestrādāšu, ja neesmu gatavs darbā ieguldīt visu savu laiku un dvēseli." Pagaidām Dāvis bauda vasaru un palīdz vecākiem lauku darbos – baro trušus, vistas, pļauj zāli un, protams, daudz domā par nākotni.

Foto - no personīgā arhīva

Visi ceļi vaļā. Absolvējis ģimnāziju, Dāvis cenšas izlemt, kādu profesiju apgūt nākotnē. Puisis neplāno pēc studijām atgriezties Balvu novadā, jo nesaskata te izaugsmes iespējas. Turklāt viņam patīk bieži mainīt dzīves vidi.

5. Latvijas Lauku kopienu parlaments

Laukos dzīvot ir drosmīgi!

Zinaida Logina

Trīs dienas Stāmerienā norisinājās 5. Latvijas Lauku kopienu parlaments. Pārsvārā darba grupas strādāja tiešsaistē, bet 17. jūnijā pils parka teritorijā divi pasākumi notika klātienē.

Interesanti un dažādi viedokļi izskanēja darba grupā "Tici vai netici - laukos dzīvot var! Jaunpienācēji", kur par cilvēku atgriešanos laukos un to radītājam pārmaiņām runāja reemigrācijas koordinatore Vidzemē Rita Merca un Latvijas Lauku foruma pētniecības projektu vadītāja Kristīne Rolle.

Nopērk zemi ar visu tanti

"Cilvēki, kuri atgriežas Latvijā, vispirms domā par savu mājokli. Daži to vēlas īrēt, citi - iegādāties īpašumā, - katram ir savas vajadzības. Esam papētījuši, ka Vidzemē ir izpirkti lauku īpašumi, neadekvāti augstas ir dzīvokļu cenas. Daudzi gribētu labprātāk dzīvot pilsētās - Valmierā, Alūksnē, Cēsīs, bet ir arī lauku dzīves piekritēji. Pie mums viņi griežas ar lūgumu palīdzēt sameklēt mājokli," pastāstīja Rita Merca. Viņa uzsvēra, ka daudzu pašvaldību iespējas palīdzēt atbraukušajiem ir ierobežotas. Otra problēma ir tā, ka atgūtajās dzimtas mājās nepieciešami lieli līdzekļi renovācijai, bet bankās kredītus visiem nedod. "Esmu ievērojusi, ka viens no ģimenes ir atgriezies Latvijā, bet otrs vēl paliek strādāt ārzemēs, jo viņi nejutās droši, ka šeit būs darbs un līdz ar to arī iztikšana ģimenei. Ja vēl darbu izdodas atrast, tad atklājas, ka

samaksa par to, salīdzinot ar stundas likmi ārzemēs, ir daudz zemāka," atklāja reemigrācijas koordinatore. Jaunajām ģimenēm svarīgs bērnudārzu un skolu tuvums dzīvesvietai, bet atklājas cita problēma. Nepietiek tikai ar vēlmi, lai bērni augtu latviskā vidē, - ārzemēs dzīvojošo bērni neprot vai sagatavoti skolai, tāpēc vairāk vajadzētu domāt par padziļinātu latviešu valodas apguvi atbraucējiem un viņu pēcnācējiem. Cilvēki, kuri vēlas uzsākt uzņēmējdarbību, saskaras ar daudziem neskaidriem jautājumiem, jo likumi mainās, mainās prasības un citi noteikumi. Ja esi bijis prom daudzus gadus, grūti saprast, ka arī Latvijā daudz kas nav vairs tā, kā bija agrāk. "Tie jaunie cilvēki, kuri ieradās pie mums Valkas novada Kārķu pagastā, kā galveno minēja iespēju iegādāties īpašumu. Apskatieties kaut vai interneta adresē ss.lv - īpašumu piedāvājums ir minimāls. Lai arī, braucot pa laukiem, redzam, ka pamestu māju Latvijā ir daudz," diskutējās ar saviem novērojumiem dalījās pagasta vadītājs Pēteris Pētersons. Nereti pārdot māju cilvēki pierunā kādu vecāku cilvēku, kuram nav radnieku, un nopērk māju ar visu tanti. Cilvēki tagad daudzus darbus var strādāt no mājām, tāpēc tam, kur atrodas īpašums, ir mazāka nozīme, - galvenais, lai ir labs un ātrs internets.

Ziemā ir tik tumšs!

Kristīne Rolle uzsvēra, ka viņas vērojums ir, ka galvenie kritēriji dzīvei laukos jauniešiem cilvēkiem ir dabas tuvums, miers, klu-

Foto - Z. Logina

Pasākumu apmeklēja arī mūspuses ļaudis. Stāmerienā darba grupās strādāja leva Leišavniece un Mārīte Orniņa, bet biedrības "Rudzupuķe" sievietes Larisa Berne, Zinaida Popova un Maruta Paidere piedalījās klātienē aktivitātēs.

sums, droša vide. "Cilvēki vēlas izlauzties no pilsētas trokšņiem un putekļiem, vēlas būt dabas tuvumā. Savas vietas meklēšanā svarīgi arī sociāli ekonomiskie apsvērumi. Tie, kuri atgriežas pamestā dzimtas īpašumā, saskaras ar grūtībām. Ir pat piemērs, kur vasarā blakus mājai, ko atjaunoja, ģimene dzīvoja teltī. Piemēri ir dažādi, - ja vieni vēlas dzīvot ārpus administratīvajiem centriem, citus apmierina dzīvoklis mazpilsētā. Mājokļa jautājums ir problēma numur viens, jo to vienkārši nav," viedokli pauda Kristīne.

Viņa saskārusies ar ģimenēm, kuras apgalvo, ka laukos dzīvot ir drosmīgi, un arī tādām, kuras uztrauc tumšais laiks rudenos un ziemās, kā arī kurināmā sagāde mājām. "Pandēmija parādīja, ka cilvēks pilsētas dzīvokli ir neaizsargāts. Pazūd internets, pazūd elektrība, un ko tad? Ja ziemas laikā pazūd siltums, nav ūdens, ko tad darīt? Laukos pārtiku var izaudzēt pats, iekurt krāsni un pagatavot ēdienu, pašiem esot siltumā. Kur lielāka drošība?" retoriskus jautājumus uzdeva diskusijas dalībnieki.

Sauciens pēc palīdzības

Kaiva sapņo atgriezties normālā dzīvē

“Nekad nebūtu domājusi, ka pienāks tāda diena, kad būs jālūdz jūsu palīdzība. Pati esmu bezspējīga tik lielas summas priekšā, taču man ir vēlšanās dzīvot bez mokām un bez izlikšanās. Šī vēlme ir daudz lielāka par manu lepnumu. Cienijamie līdzcilvēki! Lūdzu, palīdziet papildīt manu kvēlāko, ilgi izsapņoto sapni – atgūt veselību! Diemžēl manā gadījumā tam ir liela cena - 46 tūkstoši eiro, bet es ticu, ka mēs kopā varam!” Ar šādu ierakstu portālā “Facebook” pie sabiedrības vērsusies bijusi baltinaviete KAIVA LOČMELE, kura šobrīd dzīvo Anglijā.

Īsto vainu meklēja 10 gadus

Grūtajā brīdī Kaivas lielākais atbalsts ir viņas ģimene, kas dara visu iespējamo, lai palīdzētu. Jaunās sievietes mamma, baltinaviete Anita Ločmele, stāsta, ka pirmie slimības simptomi meitai parādījās pirms vairāk nekā desmit gadiem, taču pēdējo divu gadu laikā viņas stāvoklis būtiski pasliktinājies. “Kaiva sāka izjust spēcīgus reiboņus pat no mazākās galvas kustības, vertigo un sliktu dūšu, migrēnas, vizuālos traucējumus, ķermeņa nejutību, muskuļu vājumu, pastāvīgas spiediena izmaiņas galvā, problēmas ar līdzsvaru, ārkārtīgu nogurumu un vēl daudzus citus nepatīkamus simptomus, kuri atņēmuši viņai spēju strādāt un dzīvot “normālu” dzīvi bez līdzcilvēku nepārtraukta atbalsta. Kaiva vairs nevar braukt ne ar automašīnu, ne velosipēdu, pat pa kāpnēm jākāpj ļoti uzmanīgi, jo spēcīgie galvas reiboņi liek par sevi manīt,” stāsta Anita.

Kopš slimības pirmsākumiem Kaiva valsts un privātklīnikās apmeklējusi visus iespējamus Latvijas un ārvalstu speciālistus, bet saņemtais diagnozes diemžēl nedeva nekādu pamatojumu progresējoši brūkošajai veselībai. Sākumā ārsti grozīja galvas un piešķīra dažādas diagnozes: veģetatīvā distonija, depresija, hronisks nogurums, hroniskas galvas sāpes, vertigo, aizdomas bija uz Laima slimību, izkaisīto sklerozi un citām kaitēm. Kaiva izmēģināja daudzveidīgas ārstēšanas terapijas, saujām dzēra dažādus medikamentus, bet diemžēl nekas nelīdzēja.

Šobrīd jaunās sievietes slimības diagnoze ir zināma. Pēdējās pārbaudes atklāja patoloģijas Kaivas galvā - cerebrospinālā šķidruma uzkrāšanos galvas frontālajā daivā un novirzes smadzeņu frekvenču intervālos. Šīs jaunatklātās patoloģijas beidzot norā-

dīja pareizo virzienu diagnozes meklēšanā. Diemžēl bija vajadzīgi vairāk nekā desmit gadi, lai uzzinātu, ka Kaiva cieš no kraniocervikālās nestabilitātes.

Klīniku atrada pati

Būdama neatlaidīga, par spīti dažādajiem mediķu viedokļiem, Kaiva arvien vairāk sāka iedziļināties slimības simptomos un izmīsumā sāka meklēt informāciju internetā. “Vienā no forumiem viņa izlasīja par puisi, kura slimības simptomi bija tieši tādi kā Kaivai. Un viņš savā ierakstā pieminēja ASV Reģeneratīvās medicīnas klīniku “Caring Medical”, kas jau 28 gadus veiksmīgi ārstē šāda veida saslimšanas. Notika savstarpējā sarakste, un beidzot mums parādījās cerība,” stāsta Anita.

Drīz vien Kaiva sazinājās ar klīniku un pēc mediķu pieprasījuma nosūtīja viņiem angļiski pārtulkotus visus izmeklējumus. Viņi tos izskatīja un deva atbildi, ka pēc medicīniskajiem rādītājiem viņi varetu jaunajai sievietei palīdzēt. Klatienē Kaivai ar klīnikas ārstiem tikties nav iespējas, tādēļ viņiem notika divas “Zoom” sarunas. Pirmajā mediķi uzdeva precizējošus jautājumus par slimības gaitu, bet otrajā jau bija aprēķinājuši ārstēšanai nepieciešamo summu. Atlika tikai viens jautājums – vai Kaiva būs ar mieru doties uz Ameriku un ārstēties. “Protams, viņa bija tam gatava, jo šī ārstēšanas metode ir reāla cerība un iespēja palīdzēt bez operācijas, kas ir galējais variants. Kaivai ir deģeneratīva slimība, kuru neārstējot, sekas var būt letālas, tāpēc viņai pēc iespējas steidzamāk nepieciešama palīdzība. Kaivas kakla daļas skriemeļu ārstēšanai un nostiprināšanai būs vajadzīgas aptuveni 10-12 nedēļas, kopējās izmaksas par to ir aptuveni 46 tūkstoši eiro (šajā summā iekļautas diagnosticējošās pārbaudes, ārstēšana un uzturēšanās izmaksas). ASV mediķu piedāvājums ir sākt terapiju jau augustā. Tā kā manas meitas veselības stāvoklis pasliktinās, vēlamies šo piedāvājumu izmantot un lūdzam arī sabiedrības palīdzību. Būsim ļoti pateicīgi par jebkādu finansiālu atbalstu. Mēs kopā varam palīdzēt Kaivai atgūt veselību un atgriezties normālā dzīvē!” ir pārliecināta Anita.

Mērķis – atgūt veselību. 30 gadus jaunā Kaiva atzīst, ka viņai vairs negribas izlikties, ka viss ir labi: “Man vairs negribas kādam jautāt, kā ir dzīvot, kad jūties labi. Jā, man patīk uzdot šādu jautājumu citiem un vienkārši sapņot par pilnasinīgu, krāsainu dzīvi bez teātra, pāridarījuma sev un tuvajiem, bez šīs neredzamās un neganti mokošās slimības... Viss, ko es vēlos – atgūt veselību un pilnvērtīgi dzīvot.” Līdz šim ar sabiedrības un līdzcilvēku atbalstu jau izdevies savākt 25 tūkstošus eiro, taču šī summa vēl ir nepietiekoša. Lai Kaiva nonāktu Amerikā, vajag vēl tikpat daudz.

Nebūsim vienaldzīgi, nepaiesim garām un palīdzēsim Kaivai atgūt veselību. Ziedojumu konts:

Anita Ločmele, LV33UNLA0050019747032, ar norādi “Ziedojums Kaivai”.

Ziedot var arī Facebook ziedojumu lapā: <https://www.facebook.com/donate/311530367301213/> #LetsHelpKaiva

Atpazīstamības zīme “Viedais ciems”

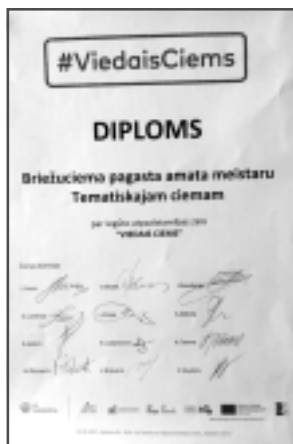
Briežuciema lepnuma stāsts

Maruta Sprudzāne

Šogad atpazīstamības zīme “Viedais ciems” Latvijā tika izsludināta pirmo reizi. Mērķis ir atzīt un atbalstīt lauku kopienu labās prakses, daudzinot iedzīvotāju centienus, lai veidotu aktīvu un rosinošu kopienas dzīvi.

Ko nozīmē “Viedo ciemu” koncepts? Jautājumu tajā daudz, kaut vai, kas padara kopienas aktīvas? Kā sekmēt sadarbību un jauninājumu ieviešanu un iesaistīt dažādu vecumu iedzīvotājus? Kā pārvērst individuālo pieredzi un zināšanas kolektīvos risinājumos? Pirmo reizi šogad piešķirta šī atpazīstamības zīme, un to izpelnījies arī Briežuciema pagasta amata meistarū tematiskais ciems.

Briežuciema pagasta kultūras dzīves organizatore Zita Mežale stāsta, ka iesaistīties izsludinātajā kampaņā viņus rosinājis iespēja parādīt savu labās prakses piemēru, daudzinot iedzīvotāju centienus, veidojot aktīvu kopienas dzīvi. Kampaņas iniciators ir publisko un privāto partnerattiecību biedrība “Zied zeme”. Bija aicināti pieteikties Latvijas ciemi, kuros dzīvo aktīvi cilvēki, un to izdarīja arī Briežuciema pagasts. Zita Mežale saka: “Man liekas, ka Briežuciema pagastā noteikti dzīvo un darbojas aktīvi cilvēki. Un mums ir tematiskais amatu meistarū ciems. Tieši domājot par tā darbību, uzņemot ekskursantus un attīstoties, radās doma pieteikties Viedā ciema atpazīstamības zīmes saņemšanai. Rakstot pieteikumu, sapratu, ka nevar atdalīt tematiskā ciema sētas un cilvēkus no pārējā mūsu pa-

Viedā ciema apliecinājums. Žūrija Briežuciema ļaudīm izsaka atzinību par iespēju pārliecināties, ka Latvijā dzīvo radoši, uz nākotni virzīti cilvēki, kuri prot aizraut arī apkārtējos un paveikt labas lietas.

Vēlējums: rast un attīstīt jaunas iespējas!

gasta. Tāpēc pieteikumā iekļāvu arī pārējos talantīgos pagasta cilvēkus, kā arī tos, kuri piedalās pašdarbībā, iekopj lauku saimniecības, piedalās pagasta sabiedriskajā dzīvē.”

Īpaši tika uzsvērts, ka pagastam ir senas kultūrvēstures tradīcijas. Briežuciems gan ir teritorija, ko mākslīgi izveidoja padomju laikos, taču vēsturiski salīdzinoši īsā laika posmā briežuciemieši ir izveidojuši un izkopuši savas kopienas identitāti, pratuši izveidot un uzturēt savu ciemu kā vērtību. Tas tikai apliecina, ka katrā vietā svarīgākais ir tieši cilvēki, būdami uzņēmīgi, talantīgi savas vietas patrioti.

16.jūnijā “Viedo ciemu” dzīvajā bibliotēkā ciemu pretendenti savus stāstus izstāstīja trīs

Kopīga darbošanās. Čaklās dāmas, kuras bieži uzņem ekskursantus un vada meistardarbnīcas.

sesijās. Briežuciema stāsts izskanēja otrajā sesijā “Nelielās, bet spēcīgās kopienas”. Zita Mežale kautrīgi saka, ka nav cerējusi saņemt savam pagastam šo atpazīstamības zīmi, tāpēc tas ir pārsteigums un prieks.

Patīkami lasīt arī atpazīstamības zīmes organizatoru komandas un žūrijas atsūtīto vēstuli pagastam. Tajā lasāms, ka aktīvās diskusijās pārrunāta sniegtā informācija par unikālo kopienā, un vairāki žūrijas locekļi jau cīmojās vai plāno vizītes, lai turpinātu sekot Briežuciema attīstības stāstam. Akcents kvali-

tatīvai brīvā laika pavadīšanai, ņemot vērā un apzinot iedzīvotāju vēlmes un intereses, ir būtisks viedā ciema aspekts. Pozitīvi žūrija novērtējusi arī vietējo iniciatīvu saskaņošanu un sadarbību starp iestādēm, tematiskā ciema pārstāvjiem un pagasta pārvaldi. Augstu vērtēts tematiskā ciema tūrisma maršruts ar iespēju apgūt senos amatus un viesoties ģimenēs, sētās un uzņēmumos. Novērtēta iespēja arī pašreizējā pandēmijas situācijā priecāties kopā, izveidojot, piemēram, digitālo izstādi “Manas digitālās Lieldienas”.

Es negāju noskumusi nevienā vietinā!

* Sākums 7.lpp.

Dara to, ko nespiež darīt

Mums ir bijušas četras uzstāšanās iespējas, kurus es saucau par fona koncertiem. Kāpēc tā? Pasākumi tiešā kontaktā ar publiku nedrīkstēja notikt. Gulbenē 8.martā kultūras nama foajē aiz stikla sienas komunicējām ar garāmgājējiem. Bija forši! 4.maijā pabijām Lizumā, bet 9.maijā - Lejasciemā. Nē, nē, tas bija saistīts ar Mātes, nevis Uzvaras dienu. Balvos bija tas gods uzstāties 15.maijā, Muzeju naktī.

Uzstāties kopā ar dēlu...

-... ir forši. Domāju, viņam tas arī patīk. Dāvis sirdi un pēc būtības arī ir mūziķis. Šajā laikā, kad plašākas aktivitātes bija liegtas, mums tā bija laba iespēja izpausties.

Kā Covid-19 laiku vērtē mūziķi?

-Šis laiks ir savdabīgs pagrieziena punkts, kad daudzas lietas jau tagad nav tādas, kādas ir bijušas. Diemžēl, labklājības un veselības vārdā vai pat visas nācijas vārdā paralēli notiek arī nelāgas lietas. Cilvēki zaudē ierastās tradīcijas, ar kurām visu laiku dzīvojuši, kas ir svarīgas. Baidos, ka vienubrīd varam nonākt pie pagrieziena punkta, kad liksies, ka tās nav vajadzīgas.

Piemēram?

-Dziesmu un deju svētki. Attālināti svētki man nešķiet saistoši.

Neatbalsti to rīkošanu?

-Es, visticamāk, būtu nogaidījies. Kāpēc? Pazūd saikne starp izpildītāju un skatītāju. Pazūd gatavošanās process, kā arī aizbraukšanas sajūta. Nofilmēt nelielā kameriņā... Var jau teikt, ka labāk tā, nekā vispār nekā. Tai pat laikā baidos, ka līdz ar to šī lieta tiek krietni devalvēta. Tā var nerādīt prieku. Tas ir kā ar zupu – nevis karsta zupa, bet remdena, knapi uzsildīta. Izpaliks liela notikuma garša.

Vai valdība un vietvaras ierobežojumu laikā darīja visu iespējamo, lai atbalstītu radošus cilvēkus?

-Negribas noliegt visas tās darbības, kas ir veiktas. Ļoti ticu, ka tās veiktas cēlu mērķu vārdā. Vienīgā problēma ir tā, ka neviens jau nezina, ko un kā izdarīt, lai visiem būtu labi. BET... neko nedarīt nedrīkst. Kaut kādā ziņā jau šķiet, ka atsevišķos virzienos kaut kas ir pārspīlēts. Reizēm ir jāsaņem, tostarp jādara nepatīkamas lietas, lai galarezultāts būtu pozitīvs. Vēlreiz teikšu, ka problēma ir tā, ka mēs nezīnām, kas īsti ir jādara. Arī par vakcināšanu runājot. Bet laiks jau parādīs kas ir kas.

Vairāki cilvēki ir izteikuši pārmetumus pašvaldībām, ka Covi-19 ierobežojumu laikā vairāk vajadzējis nodarbināt mūspuses mūziķus.

-Vienalga kādā periodā, pandēmijas vai ne pandēmijas laikā, jābalansē starp vietējiem un ļoti atpazīstamiem māksliniekiem. Nav labi iebraukt vienā grāvī – tagad *topā* būs tikai vietējie mākslinieki, un mums nav vajadzīgs Raimonds Pauls. Tas ir muļķīgi. Vai arī – aicināsim tikai populārus māksliniekus, bet savējos ignorēsim. Nedrīkst iebraukt pašapmierinātā savā piļu diķī. Gribētos vērsties pie jebkura izpildītāja, vienalga - vietējais vai lielais, padomāt par to: "Cik tu vērts esi, vari un gribi būt?" Cilvēks, kurš puspantiņu iemācījies, nu laikam nevar būt augstākās raudzes zvaigzne. Ir jāpāpūlas! Gan jau tas populārais mākslinieks būs ieguldījis gana daudz enerģijas un laika, lai par tādu kļūtu. To nevar nenovērtēt. Bet, protams, nedrīkst noniecināt arī vietējās iniciatīvas. Muzeju naktī Balvos nekas netika organizēts īpaši vai pompozi, bet cilvēkiem patika. Es teiktu – cienīsim sevi, bet nevajag, tiksmīnoties tikai par sevi, noliegt citu veikumu.

Sintija Velme, jautāta, kādu jautājumu viņa uzdotu Mārim, atzina, ka vēlas noskaidrot, vai nav iespējams atjaunot "Osvaldu"?

-Varbūt. Tas bija ļoti interesants laiks vairāk nekā divdesmit gadu garumā. Visi mēs kļūstam vecāki, laiki mainās, un, godīgi sakot, nav iekšējās enerģijas, lai pie šīs lietas pieķertos. Ar prātu 'jā', ļoti labprāt, bet... Pasākumi ir salīdzināmi ar cilvēkiem – viņi nāk un iet. Ir mainījusies gaume, ir mainījusās daudzas lietas un aktualitātes. Un cilvēku ir palicis mazāk... Bet pieņemsim, ka šobrīd vienkārši ir iestājusies pauze. Es negribu pateikt, ka "Osvalda" vairs nekad nebūs.

Rakstot par Muzeju nakti, atļāvos Māri un Ģirtu Rīpu nosaukt par veco gvardi...

-Tieši tā! Pat metāls ar laiku nogurst. Es nevaru sev vienkārši pateikt, ka man būs tādas pašas emocijas un spars kā pirms divdesmit gadiem.

Kādas idejas mājā Mārim galvā?

-Cenšos realizēt to, par ko varu aizdegties, turklāt izdarīt no A līdz Z. Pēdējā laikā esmu pievērsies tehniskām lietām, kas saucas gaismošana un skaņošana. Patīk vecas sienas pārverst par krāsainiem objektiem.

Kad atkal Tevi varēsim sastapt uz skatuves?

-Pašlaik esmu izveidojis Bērniņas svētku programmu. Jautājums tikai: "Vai Bērniņas svētki būs?" Katru gadu cenšos bērniem sagatavot Ziemassvētku un Bērniņas svētku programmas.

Kā vērtē fakti, ka cilvēkus dala vakcinētajos un nevakcinētajos?

-To varētu saukt arī par diskrimināciju. Vai kāds var 100% apgalvot, ka vakcinēties ir ļoti labi?

Var, piemēram, valdība...

-Lai tā būtu. Tomēr domāju, ka pagaidām nav tik daudz pētījumu, lai tā varētu apgalvot. Pats nogulēju vienpadsmit dienas slimnīcā pēc potes saņemšanas, turklāt nevis saistībā ar Covid-19, bet ar kaiti, par kuru man nebija pat nojausmas. Nevaru izslēgt, ka slimība nebija saistīta ar vakcināciju. Katram mietam ir divi gali. Diskriminācija šajā jomā noteikti pastāv, kaut arī, iespējams, cēlu mērķu vārdā. Visbriesmīgākais, ko varam sagaidīt, ir neziņa, kā izkļūt no neviennozīmīgām situācijām.

Ko nozīmē tautasdziesmas vārdi "Es negāju noskumusi nevienā vietinā"?

-Cik nu mēs garā stipri esam, tik viegli būs pārciest jebkuras grūtības, tostarp pandēmiju. Jūtos pietiekami par sevi pārliecināts pat tad, ja nevaru kaut kur izpausties uz āru. Es varu sēdēt uz divāna un domāt, turklāt šajā brīdī justies ļoti labi par tām domām, kas izdomātas. Jāmeklē garīgais spēks sevi.

Kurš variants labāks – dzīvot ar rozā brillēm vai būt pragmatiskam?

-Jaunībā jau viss šķiet daudz rozaināks. Daudzi cilvēki nav saskārušies ar dzīves realitāti.

Kā mūziķi dzīvoja un izdzīvoja liegumu laikā?

Eksperta viedoklis

Virsmērķis ir sniegt atbalstu

LITA KOKALE, Kultūras ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja:

-Covid-19 ierobežošanai noteiktie drošības pasākumi kultūru ietekmējuši kā nevienu citu nozari Latvijā – tā bijusi pilnīgā dikstāvē, daļēji ierobežotu darbību, bet kopš pandēmijas sākuma Latvijā (2020.gada 12.marta) un valsti noteiktās ārkārtējās situācijas laikā nevienu brīdi nav darbojusies bez kāda veida ierobežojumiem un ar pilnu jaudu kā pirms Covid-19 ienākšanas. Neskatoties uz grūtībām, kas bija jāpārvar kultūras darbiniekiem,

nenoliedzami ir arī daudz veiksmes stāstu – veikumu kultūrā, kas radīts pandēmijas apstākļos, tiekoties ar skatītājiem digitālā formātā, Kultūras ministrija apkopojusi #Ekultūra resursā – <https://www.km.gov.lv/lv/ekultura-digitalie-resursi-un-e-pakalpojumi>.

Tues.lv komanda ir izveidojusi veiksmes stāstus par 13 personībām kultūrā, kas pandēmijas laikā nav padevušies, bet atraduši kādu jaunu nodarbi. Un ikkatrs no projektiem, kas 9 nozarēs kultūras jomā tiks īstenoti Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā "KultūrElpa", sniegs atbalstu jaunu kultūras produktu un pakalpojumu radīšanai un jau izstrādāto kultūras produktu un pakalpojumu pielāgošanai un īstenošanai pastāvošo ierobežojumu apstākļos visās kultūras nozarēs, krīzes laikā nodrošinot kultūras pieejamību plašam iedzīvotāju lokam, aptverot dažādas mērķgrupas un nodrošinot reģionālo pārklājumu.

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs 5 ielikumos īsteno projektu "Par mani, draudziņ, nebēdā", kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos latgaliešu uzņēmību, saliedējot sabiedrību dažādās jomās: veicinot lokālpatriotismu un sabiedrības saliedētību, mātes valodas saglabāšanu, vides un veselības mijiedarbību, arodprasmju nodošanu nākamajām paaudzēm, ekonomiski stiprinot dzimto pusi, turklāt uzklaušot ekspertu viedokļus, ko var darīt labāk, profesionālāk.

"Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Diemžēl pagaidām problēma paliek neatrisināta

Autobusu rūkoņa agros rītos kļuvusi nepanesama

Foto - A.Ločmelis

Ko darīt? Kā lai rīkojas tālāk un kurš ir tas pēdējais salmiņš, pie kā ķerties iedzīvotājiem, lai atrisinātu problēmu? Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Balvu novada pašvaldību, lai noskaidrotu, vai un kā saviem iedzīvotājiem šajā situācijā varētu palīdzēt vietvara? Saņemot pašvaldības atbildi, to publicēsim kādā no nākamajiem "Vaduguns" avīzes numuriem. Jāpiebilst, ka ceļu, kas stiepjas gar viesnīcu un daudzdzīvokļu māju Tautas ielā 18, šogad paredzēts remontēt. Līdz ar to vismaz uz ceļa remontdarbu laiku mājas iedzīvotājiem, visticamāk, būs glābiņš no agros rītos rūcošajiem autobusiem. Par to ļoti priecājas arī rakstā minētā kundze. Viņa arī novērojusi, ka kādā no pagājušās nedēļas dienām, atbraucot ceļa strādniekiem, "Ecolines" autobuss pie mājas vairs netika novietots stāvēšanai.

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā pēc palīdzības vērsās kāda iedzīvotāja no daudzdzīvokļu mājas Tautas ielā 18. Kundze pastāstīja, ka SIA "Norma-A" jeb tautā labāk zināmā "Ecolines" autobusu regulāra novietošana pie mājas (netālu no Balvu viesnīcas) un to darbināšanas radītā rūkoņa agrās rīta stundās kļuvusi teju vai nepanesama.

"Tas jāpiecieš vecam, slimam cilvēkam..."

"Runā, ka cilvēki paši ar sevi mēdz izdarīt, kā saka, visādus brīnumus. Sanāk, ka bezmaz vai jāķeras pie pašas pēdējās iespējas, ja man - vecam, slimam cilvēkam - autobusu darbināšana katru dienu ap četriem rītā nedod mieru. Autobuss pie mājas tiek novietots ap pulksten 13 un stāv līdz pulksten 5 rītā. Šajā laikā, līdz reisa uzsākšanai, autobusa šoferis atpūšas. Pēc tam, pirms reisa, sākas autobusa darbināšana... Ir trakam jāpaliek, tas ir briesmīgi... Vecus cilvēkus gluži vienkārši terorizē! Turklāt liela daļa mājas iedzīvotāju ir pensionāri," bezspēcīga jūtas kundze.

"Nordeka", lai netraucētu, nomāja stāvvietu

Vēl diezgan nesen mūspusē pasažieru pārvaļījumus sniedza AS "Nordeka". Šobrīd, saskaņā ar rezultātiem VSIA "Autotransporta direkcija" organizētajā iepirkumā "Par tiesību piešķiršanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ar autobusiem reģionālās nozīmes maršrutu tīklā", AS "Nordeka" tiesības sniegt pasažieru pārvadājumus maršrutu tīkla daļā jeb lotē "Austrumi" (tas ietver savienojumus "Rīga - Gulbene", "Rīga - Gulbene - Balvi", "Rīga - Alūksne" u.c.) ir beigušās 2020.gada 31.decembrī. Līdz ar to jau kopš šī gada 1.janvāra pakalpojumus šajā lotē sniedz pārvadātājs SIA "Norma-A" jeb, kā minēts, labāk zināms kā "Ecolines". Bet, kurā vietā, kad šoferi atpūtās, savus autobusus stāvēšanai novietoja AS "Nordeka"? Šī uzņēmuma Pasažieru pārvadājumu daļas vadītājs EDVARDS VALDMANIS sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja: "Runājot par mūsu autobusu stāvvietu Balvu pilsētā, savā darbības laikā šajā reģionā AS "Nordeka" nomāja stāvvietu pilsētas rūpniecības zonā (Ezera ielā - aut.pieb.). Līdz ar to autobusa darbināšana agrās rīta un vēlās vakara stundās iedzīvotājiem netraucēja."

Ekolainam ir žēl, ka tā. Pārņakšņot uzņem tikai viesnīca

Kāpēc "Ecolines" nevarētu rīkoties tāpat, kā to līdz šim darīja AS "Nordeka", proti, autobusu stāvvietu iznomāt, tādējādi ar savu transportlīdzekļu rūkoņu netraucējot mājas iedzīvotāju mieru? Piemēram, laikraksta "Vaduguns" žurnālists aprunājās arī ar vienu no "Ecolines" autobusa šoferiem, kurš todien burtiski pirms mirkļa autobusu bija novietojis stāvēšanai pie daudzdzīvokļu mājas Tautas ielā 18. Šoferis neslēpa, ka arī viņam pašam būtu labāk, ērtāk un arī drošāk autobusu novietot citviet. "Tas būtu labāk arī no satiksmes drošības viedokļa, jo šobrīd autobusu nākas novietot pie ceļa likuma. Varētu arī mierīgāk gulēt, jo nekad nevar zināt, vai šajā likumā kāds autovadītājs neizvēlēties nepiemērotu braukšanas ātrumu un neizraisīs ceļu satiksmes negadījumu. Konkrēti man absolūti nebūtu nekādu problēmu autobusu novietot citviet un līdz viesnīcai atnākt kājām," pastāstīja autobusa šoferis.

Protams, laikraksts "Vaduguns" vērsās arī pie paša "Ecolines" uzņēmuma un jautāja, kā viņi redz šīs problēmas risinājumu? Tomēr daudzdzīvokļu mājas Tautas ielā 18 iedzīvotājus uzņēmuma atbilde diez vai iepriecinās. "SIA "Norma-A" ir pasažieru pārvadātājs, kas apkalpo reģionālos starppilsētu maršrutus, tajā skaitā arī reisu "Rīga - Balvi", "Balvi - Rīga". Starpreisu laikā (naktī) autobusa vadītāji atpūšas viesnīcā "Hotel Balvi", Tautas iela 14, un attiecīgi viesnīcas tuvumā novieto stāvēšanai autobusus. Mums ir žēl, ka autobusu stāvēšana un kustība agrās rīta un vēlās vakara stundās (pirmais reiss no Balvu autoostas atiet pulksten 5.55, bet pēdējais reiss Balvu autoostā ienāk pulksten 22.50) ir traucējoša vietējiem iedzīvotājiem. No savas puses rūpīgi sekosim līdz autobusu tukšgaitai pirms reisa, bet pavisam iztikt bez tās nav iespējams. Katram pasažieru pārvadātājam ir arī savs apjoms, sava loģistika un sava plānošana. Nemāku teikt, cik autobusu, kāda loģistika un cik reisi bija AS "Nordeka". Mums jūsu reģionā ir tikai divi autobusi. Līdz ar to dotajā brīdī opciju nomāt stāvvietu konkrētā pilsētas zonā neizskatām, jo tās ir papildus izmaksas, kas nāktu klāt. Jāteic, kad sākumā autobusu šoferiem meklē-

✓ **"Ecolines" autobusu stāvvietu neiznomā, jo tās būtu papildus izmaksas. Uzņēmuma rūpes par savām finansēm ir svarīga lieta, bet kāda vieta visā šajā ir atvēlēta CILVĒKAM?**

Informē policija

Latgalē izkrāptas lielas naudas summas

Valsts policija informē, ka šī gada jūnijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils un Krāslavas iecirkņos uzsākti kriminālprocesi par krāpšanām, kuru rezultātā iedzīvotāji zaudējuši vairākus tūkstošus eiro. Ņemot to vērā, aicinām būt uzmanīgus arī mūspuses iedzīvotājus un iepazīties ar zemāk sniegto Valsts policijas informāciju.

Esi uzmanīgs!

Piemēram, 17.jūnijā Daugavpils iecirknis saņēma informāciju, ka viltus bankas darbinieks, iemantojot kāda vīrieša uzticību, izkrāpa no viņa vairāk nekā četrus tūkstošus eiro. Analogisks gadījums notika ar kādu Daugavpils iedzīvotāju, no kura viltus bankas darbinieks izkrāpa gandrīz divus tūkstošus eiro. "Telefonkrāpnieki visbiežāk runā krievu valodā, uzdodas par banku darbiniekiem un cenšas izvilināt internetbankas pieejas datus - lietotājnumurus un paroles, kuras prasa apstiprināt ar attālinātajiem autentifikācijas rīkiem (piemēram, Smart-ID PIN kodiem). Pats drošākais veids, kā pārbaudīt, vai zvanītājs ir krāpnieks, ir lūgt personu sniegt informāciju latviešu valodā. Krāpnieki nepazīna latviešu valodu un nekavējoties sarunu pārtrauc. Tas norāda, ka zvanītāja mērķis bija finanšu līdzekļu izkrāpšana. Vairākos gadījumos krāpnieki ir arī ne tikai izkrāpuši kontā esošo naudu, bet noformējuši ātros aizdevumus un tūlīt pēc naudas ienākšanas kontā to pārskaitījuši uz ārvalstu kontu. Esiet uzmanīgi un nekādā gadījumā svešiniekiem neatklāiet savu bankas kontu pieejas datus! Ne banku, ne citu valsts iestāžu darbinieki nekad neprasis atklāt šādu informāciju. Savukārt tas, ka telefonsarunas laikā uzrādās Latvijas numurs vai pat valsts iestādes nosaukums, nenozīmē, ka tiešām zvana no Latvijas. Krāpnieki spēj ģenerēt telefonu numurus. Gadījumos, ja ir izkrāpti finanšu līdzekļi, aicinām nekavējoties sazināties ar savu banku, kā arī jāraksta iesniegums policijai: elektroniski bez e-paraksta portālā www.latvija.lv vai elektroniski ar e-parakstu, iesniegumu sūtot uz pasts@vp.gov.lv. Plašāka informācija, kā par šādiem gadījumiem ziņot policijai, atrodama Valsts policijas mājaslapā. Savukārt riska informāciju par dažādām aizdomīgām darbībām internetā vidē iespējams nosūtīt izskatīšanai policijai mobilajā lietotnē "Mana Drošība", informē Valsts policija.

jām pārņakšņošanas vietu, bija vairāki varianti, bet sakarā ar Covid-19 Balvu viesnīca bija vienīgā, kas mūs uzņēma. Citās vietās, sakarā ar Covid-19, mūs neuzņēma. Tāpēc vienīgais variants palika viesnīca, un tad tur tuvumā arī novietojam autobusu stāvēšanai. Vai pastāv iespēja, ka, piemēram, atceļot Covid-19 ierobežojumus, nākotnē varētu izskatīt citu variantu autobusu novietošanai? Jā, protams. Mēs jau arī esam par to, lai ne tikai mums būtu ērti, bet lai autobusi netraucētu arī citiem. Arī tā iemesla dēļ, ka autobuss ir pietiekami liels, bet iela, kur šobrīd tas tiek novietots, nav tik plaša. Kas attiecas uz autobusu novietošanu stāvēšanai Balvu autoostas laukumā, tur ir ļoti ierobežota teritorija un tajā nav vietas stāvēšanai," paskaidroja SIA "Norma-A" Reģionālo starppilsētu maršrutu daļas direktore SANITA DRĒVIŅA.

"Mēs piedāvājam, "Ecolines" atteicās"

Arī SIA "Balvu autotransports" valdes loceklis VALDIS ANČS pastāstīja, ka Balvu autoostas laukums paredzēts tikai gadījumos, kad autobusi uzgaida, lai drīzumā turpinātu ceļu tālāk. "Nebūtu iespējams, ja, piemēram, katrs pasažieru pārvadājumu uzņēmums Balvu autoostas laukumu izmantotu savu autobusu ilglaicīgai novietošanai. Autoostas laukums nav naktsmitnes. Tomēr vēlos uzsvērt, ka, ņemot visu vērā, mēs "Ecolines" piedāvājam nomāt autobusu stāvvietu teritorijā Ezera ielā 3 - tāpat, kā to līdz šim darīja AS "Nordeka". Tomēr "Ecolines" vadība mūsu piedāvājumu noraidīja. Līdz ar to mēs no savas puses esam izdarījuši visu, izteikuši piedāvājumu, bet galalēmumu pieņem katrs konkrēts pasažieru pārvadājumu uzņēmums. Ja "Ecolines" nevēlas nomāt autobusu stāvvietu, jo, piemēram, no loģistikas viedokļa to neatzīst par viņiem piemērotu variantu, mēs to nekā nevaram ietekmēt," paskaidroja V.Ančs.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Māj ardievas vidusskolai

Īpašs ciemiņš.

Zimīgi, ka Bērzpils vidusskolas absolventus apsveica Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs. Viņš atklāja, ka viesojas jau sestajā izlaidumā: "Absolventiem novēlu, lai tie sapņi, kurus viņi ir izvirzījuši, piepildās. Bērzpilieši vienmēr ir bijuši labāko vidū un pie sasniegtā neapstājas. Arī pārmaiņas, kas no mums nav atkarīgas, padarīs viņus stiprākus."

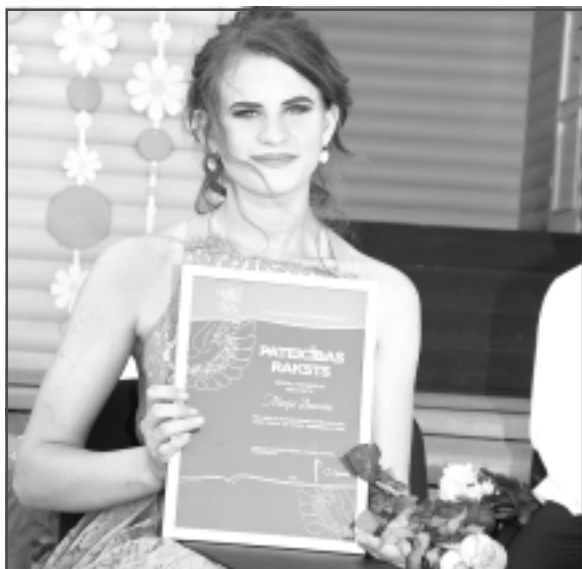
Sprīžot par jauno mācību gadu, A.Pušpurs ir pārliecināts, ka tas aizritēs klātienē: "Cilvēki mums ir pietiekami apzinīgi, par ko liecina arī statistika. Rudenī bērni varēs atgriezties skolā!"

Novēl veiksmīgu lidojumu!

Absolventu klases audzinātāja Anita Stepanova lepojas ar saviem audzēkņiem.

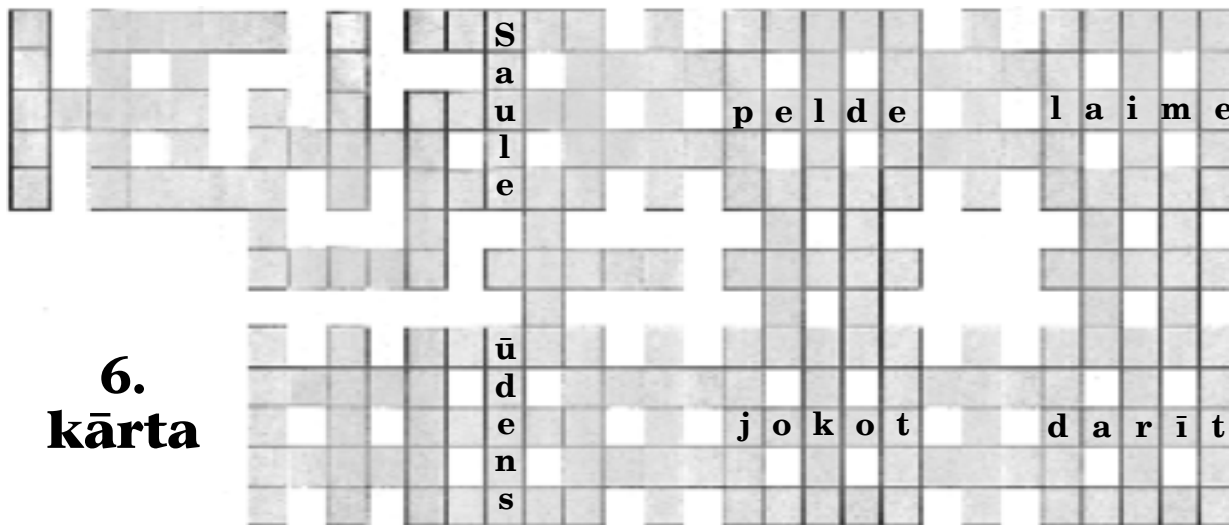
Pārsteigums. Raivis Pugačs uzskata, ka Bērzpils vidusskolas absolvēšana ir sākums jaunam dzīves etenam: "Cerams, ka eksāmenos atzīmes būs labas - ar godu aiziesim prom no skolas. Tiesa, bēdīgi, ka vidusskolas vairs nebūs." Jaunietis izlaidumā saņēma Pateicību kā simtgades izcilnieks.

Saņem Pateicības rakstu. Balvu novada domes priekšsēdētājs A.Pušpurs Marijai Zdanovičai pasniedza Latgales plānošanas reģiona Pateicības rakstu par labām un teicamām sekmēm mācībās un aktīvu dalību novada un skolas sabiedriskajā dzīvē.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

6. kārtā

Aijas - aleja - attin - divus - elpot - ieber - iemil - iesms - jauna - kaijā - kaila - kaisa - kadri - kauja - kālis - koris - krāns - kurus - ķirbi - laiva - lauva - ļauni - lelle - lieks - lords - maisa - malas - malks - manta - maņas - mastā - miers - naiva - nervi - notis - Olīta - pases - pasts - pelde - pierē - pilis - plūst - raibi - resna - samts - saņems - saper - seski - sieva - silta - sitas - skaļa - skats - skava - skots - sleja - spars - spora - stepe - taure - tikko - traki - varde - zilus - zīmes

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.jūlijam.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: D.Zelča (Krišjāņu pagasts), St.Lazdiņš, L.Krilova, G.Amantovs, Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), I.Homko (Medņeva).

5.kārtā veiksmē uzmaidīja STANISLAVAM LAZDIŅAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Pļaviņu HES. Iesūtīja Andris Keiselis.

Zvaigznītes. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs no Balviem.

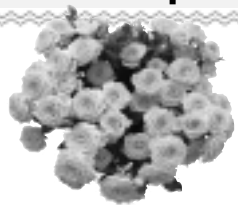

Pavasara etīde. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Apsveikumi

Ja vaicātu man Dievs, ko gribu es vēl -
Vai bagātu dzīvi, vai garu,
Es atbildētu: "Lai mīl mani kāds,
un kādu lai mīlēt es varu."

Mīļi sveicam **Inetu Luksti** 55 skaistajos gadiņos!
Vēlam, lai ikdiena piepildīta ar sīko prieku virtienēm, lai vienmēr ir ko samīlot, ko iepriecināt un par ko priecāties.
Ceļinieku ielas kaimiņi

Nu jau ir 50 ziedoņi saņēmti,
Aizvadītas 50 vasaras,
Izdeguši 50 rudens sārti,
Un 50 ziemām atvērti puteņu vārti.
Tas nav maz, bet vajag vēl un vēl...

Mīļi sveicam **Aelitu Mežali** apaļajā jubilejā!
Vēlam veselību, dzīvesprieku un lai Dievs palīdz visās ikdienas gaitās.
Krusttēvs, krustmāte, Inita, Kārlis, Lolita, Kristīne, Guntis, Dzidra

Vēl puķu madaras un vīgriezies lej smaržas,
vēl liči matos ūdensrozēs pin,
vēl dienām liepziņu un medus garša, -
jo šis ir laiks, kad tavu ierašanos šai pasaulē
gan cilvēki, gan daba
ar neprātīgu ziedēšanu svin. (K.Apškrūma)

Sirsnīgi sveicam **Jāni Ločmeli** vakardienas dzimšanas dienā un turpmākajā vārdadienā! Vēlam Dieva svētību, labu veselību, laimi personīgajā dzīvē, veiksmi visu ieceru piepildīšanā!
Mamma, Ruta, Armīns, Guntars, Daiga, Anniņa, Elziņa, Laura, Mārtiņš, Valters

Prieku kā saules glāstu
Ik rītu no jauna rast.
Laimi ikdienas stāstā
Vienmēr nosargāt prast.

Sirsnīgi sveicam **Aivaru Zāgeri** dzimšanas dienā!
Vēlam Dieva svētību, labu veselību, veiksmi visās dzīves jomās.

Kaimiņi

Mums ir atmiņas, no kurām padzerties,
ir daudz ziedu, kuros veldzēties.
Ir daudz dziesmu, kurās vienoties,
un daudz vārdu, kuros saprasties.
Lai atmiņas, kuras mūs vieno, laiks ieraksta debesīs.
Tās mirzēs, kad atlidos ciemos, un sirdis mums sasildīs.

Sirsnīgi sveicam **Viktoru Zaķi** skaistajā jubilejā! Vēlam, lai katra jauna diena nāk ar cerību, ticību, enerģiju un dzīvessparu. Labu veselību Tev!
Priedeslaipu, Laganovsku ģimenes

Семьдесят лет - солидный юбилей,
Пусть будет от приятных слов теплей.
Желаем бодрым и здоровым быть,
В гармонии, достатке долго жить!

Поздравляем **Сергея Нарубина** с юбилеем!

Ирина, Антон

Pateicība

Izsaku vissirsnīgāko pateicību Balvu Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes feldšerēm: **Aijai Čerevinai, Kitijai Ozoliņai**, šoferim **Aleksandram Filipovam**, kā arī Balvu slimnīcas mediķiem: **dr. Nadeždai Aleksejevai, dr. Ērikam Baltaksnim**, medmāsiņai **Ingai Vindžanovai**, māsas palīdzēji **Vijai Pērkonei** un manas ģimenes ārsta prakses meitenēm **Sabīnei, Lilitai un Vinetai** par operatīvu un ļoti profesionālu medicīniskās palīdzības sniegšanu manai veselībai ļoti kritiskā brīdī.

AR CIENU, DAKTERE LĪGA KOZLOVSKA

Atgādina VID

Tuvojas 1.jūlijs - obligāti iesniedzamās gada ienākumu deklarācijas termiņš

Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka vairākām iedzīvotāju kategorijām līdz šī gada 1.jūlijam obligāti jāiesniedz gada ienākumu deklarācija par 2020.gadu. Aicinām iesniegt deklarāciju elektroniski, VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS), kas ir ērtāk un vienkāršāk, jo tādējādi deklarācijā automātiski ielasīs visi VID rīcībā jau esošie dati un aprēķinās maksājamās summas.

Gada ienākumu deklarācija par 2020.gadā gūtajiem ienākumiem obligāti ir jāiesniedz:

☐ ja rodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar progresīvās likmes piemērošanu (20% - ienākumam līdz 20 004 eiro, 23% - ienākumam, kas pārsniedz 20004 eiro, bet nepārsniedz 62800 eiro, 31,4% - ienākumam, kas pārsniedz 62800 eiro);

☐ ja rodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar gada diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu (jāpārlicinās, vai galvenā ienākumu gūšanas vieta gada laikā piemēro VID prognozēto neapliekamā minimumu atbilstoši ienākumam).

☐ ja ir veikta saimnieciskā darbība (piemēram, ir individuāla uzņēmuma īpašnieki, izīrē vai iznomā savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki, ir guvuši ienākumus no profesionālās darbības u.c.);

☐ ja ir gūti ienākumi ārvalstīs, tajā skaitā jūrniekiem, kuri bijuši nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojamā kuģā, izņemot gadījumu, ja nodokļa maksātājs ir saņēmis algota darba ienākumus, kas kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm ir pakļauti aplikšanai ar iedzīvotāju ienākuma nodoklim analogisku nodokli;

☐ ja ir gūti ar nodokli neapliekami ienākumi, kas kopumā gadā pārsniedza 10 000 eiro (piemēram, gūti ienākumi no personiskās mantas pārdošanas);

☐ ja ir gūti ienākumi, kuri aplikami ar 10 % nodokļa likmi (piemēram, ienākumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas,

ja VID ir paziņots par neregistrējamās saimnieciskās darbības veikšanu, vai gūti ienākumi no augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas, no kuriem nodoklis nav ieturēts ienākuma izmaksas vietā);

☐ ja ir gūti citi ar nodokli apliekami ienākumi, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis, t.sk. no fiziskām personām saņemti dāvinājumi, kas ir aplikami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Gada ienākumu deklarācijā tiek iekļauti visi gada laikā gūtie ienākumi un izdevumi, un, ņemot vērā piemērotās nodokļa likmes lielumu, neapliekamā minimumu, atvieglojumus, attaisnotos izdevumus u.c. datus, tiek aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemaksas vai pārmaksas apmērs.

Aprēķinātā nodokļa summa ir jāiemaksā vienotajā nodokļu kontā Nr.LV33TREL1060000300000 līdz 2021.gada 23.jūlijam. Ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 640 eiro, tad to var nomaksāt trijos maksājumos - līdz 2021.gada 23.jūlijam, 23.augustam un 23.septembrim - iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas.

Savukārt **brīvpriekš**, lai atgūtu pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par izglītību, ārstniecību un citiem attaisnotajiem izdevumiem, gada ienākumu deklarāciju visa 2021.gada laikā var iesniegt ne tikai par 2020.gadu, bet arī par 2019. un 2018.gadu.

Lai atvieglotu gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu elektroniski, VID tīmekļvietnes sadaļā "Gada ienākumu deklarācija" ir pieejama gan prezentācija, gan video pamācības, kurās skaidrots, kā pareizi pieslēgties EDS, aizpildīt gada ienākumu deklarāciju, pievienot tai attaisnojuma dokumentus un iesniegt.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā iedzīvotāji var zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000 vai uzdot savu jautājumu rakstiski VID EDS sadaļā "Sarakste ar VID". Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, ikviens var saņemt arī personalizētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

AFIŠA

*Sākums 7.lpp.

Rugājos

23.jūnijā no plkst. 18.30 (mainīts laiks!) Rugāju parkā "Ieligosim Jāņus Rugājos". Ugunskura iedegšana, Līgo dziesmu dziedāšana, koncertēs grupa "GINC & ES". Ieeja bez maksas.

Pie ieejas parkā uzrādot pasi vai ID karti un digitālo Covid-19 sertifikātu, pasākumu varēs apmeklēt cilvēki, kuri:

- ir vakcinējušies pret Covid-19;
- ir pēdējā pusgada laikā pārslimojuši Covid-19;
- pēdējo 48 stundu laikā ir veikuši Covid-19 testu un tas ir negatīvs;
- pēdējo 6 stundu laikā ir veikuši Covid-19 ātro antigēna testu un tas ir negatīvs.

Atrodies pasākuma norises vietā, aicinām ievērot epidemioloģiskās drošības noteikumus.

27.jūnijā plkst. 18.00 Augustovas svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcas dārzā notiks Nemitīgās palīdzības Dievmātes godināšanas svētku Mīse, kuras laikā būs lūgšanas un pateicība par visiem, kuri ziedojuši un strādājuši pie baznīcas ārējās vizuālās atjaunošanas.

Piedalīsies un dos svētību jauniešvītais priesteris Ņikita Grigorijs, prāvesti - O.Misjūns, G.Skutels, St.Prikulis, F.Šneveļs, M.Laureckis, M.Klušs, J.Kravalis.

Dodoties uz svētkiem, varat ņemt līdzi krēslu sēdēšanai. *Atrodies pasākuma norises vietā, aicinām ievērot epidemioloģiskās drošības noteikumus - obligāti sejas maskas, roku dezinfekciju un 2 m distanci.*

10.jūlijā plkst. 13.00 Rugāju parkā svinēt Bērības svētkus aicināti Rugāju un Lazdukalna pagastos 2016.gadā dzimušie bērni.

Atrodies pasākuma norises vietā, aicinām ievērot epidemioloģiskās drošības noteikumus.

10.jūlijā plkst. 20.00 Rugāju parkā svinēt Jaunības svētkus aicināti Rugāju un Lazdukalna pagastos 2003.gadā dzimušie jaunieši. Iepriekšējā pieteikšanās līdz 5.jūlijam pa tālruni 28384855.

Atrodies pasākuma norises vietā, aicinām ievērot epidemioloģiskās drošības noteikumus.

